

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előzetesétára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 8. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyilttér soronként 60 fillér.

A mi földünk.

— Levél a nagy magyar társadalomhoz. —

Székelyudvarhely, június 6.

A székely népek immár ismert nyomorúsága aggodalomba ejt minden jobbjézésű hazafi. Kivándorlása veszedelem az egész magyar nemzetre nézve, mert amint elhagyja őrtálló helyét, az idegen túdul nyomába. Már is néptelenedik egy-egy vidék. Eddig megvígáztalt az a tudat, hogy a szomszéd Romániából visszatér a családi tűzhelyhez legnagyobb része a kivándorlóknak, de most, hogy Amerikába is kimennek, félős, hogy nagyobb százalék fog végképpen elveszni a magyar hazára. Az utóbbi időben megkétszereződött a kivándorlók száma.

Mindenki abban a meggyőződésben élt eddig, hogy a székely jobban szereti hazáját, semhogy a messzi új világrészbe elmenne s a szokatlan hosszú tengeri utra rúszánna magát. És ime megkezdődött az amerikai kivándorlás, százával hagyják el az ép, erőteljes székely emberek az anyaföldet. Tul Romániában is kezdődik ott élő székely véreink között az Amerikába vándorlás, ott a tehetősebb székely iparosok kelnek a konstancai kikötőben vándoruttra. Hogy ez az új népmozgalom nagyobb hullámokat fog verni s a közel jövőben megsokszorozódik a kivándorlók száma, azzal immár tisztában lehetünk.

A mogyoró.

— Henri Lavedan —

Francoziából fordította: *Ferencz Tivadár.*

Hogy megmeneküljön ennek a júniusi vasárnapnak tikkasztó bőségétől, Harvey Gladys, ez a kiváló és ünnepelt félvilági hölgy, aki legelőkelőbb tudott köszönteni hintájából, akinek csodálatos szépsége mindenkit elragadott amidőn őt óra körül egyedül hajtott az avenue de Bois-on. — most visszavonult palotájának finom izléssel berendezett lakosztályába, ebbe a középkori stílusban épült festői kis palotába, amely oly pompásan volt berendezve az élet öröme részére, szerelemmel vagy anélkül és amelynek titkos aajtáján át annyian léptek be és jöttek ki — mondjunk tíz éven át — annyi titokzatos férfi, akik most már egytől egyig elváltak az ünnepelt nőtől, mint ősszel a fa levelétől elválik!

Pompás mályvaszínű öltönyben, Gladys ott feküdt a keretben, legyőzve a kezében és ábrándozott a párnák között, amelyeket, szeszélyes hajlama szerint, vagy félretolt vagy ismét visszatett. Várta a durgazdag Norodoff grófot, az orosz követség titkáraját, aki majdnem egy év óta udvarlója volt. Lent, az ebédőben, a tálalóasztalon elhelyezett ezüst evőeszköz között, tündökölt egy szinaranyból készült teaforraló, amelyet a gróftól kapott. Itt az ebédőben néha teát főztek; és ha azt teljesen felforralva kiöntötték a csillagó üstből, az sokkal szebbön tündökölt sárga-piros színében, mintha abból folyékony arany ömlött volna és valóban ez nem volt többé tea, hanem hullámozó és párolgó aranyfolyadék, mint a milyent csak a legelőkelőbb társadalmi körökben süröcsölnek.

De a gróf nem jött és Gladys nyugodt maradt. Tetette magát mintha várná a grófot, ám-

Egyre sürűbben jelentkeznek az utlevelekről folyamodók.

Pedig a Székelyföld, úgy mondják, áldott hely. Idegen aki látja, elcsodálkozik, hogy lehet innen elkiváncsozni.

Minden föltétele megvan, ami vonzó, mozgalmas élet elővárásolására szükséges. Változatos vidékei pazar látványosságot nyújtanak a szemnek, balzsamos fenyes erdői mértföldekre terjednek, egész vármegyéket borítanak. A páratlan gyógyerejű, szénsavdús ásványvizek patakokban folynak el. Hegyeink méhében kő, ércz, szén, só bőségben van. Hosszu utak fehér márvánnyal vannak kavicsozva. Ritka természeti csodákban is bővelkedik. A szovátai meleg sós tó, sósziklák, a gyilkos tó, Szent-Anna tó, kénbarlangok, mind sajátos remekei a természet alkotásának. Történelmi emlékek, régről idők maradványai sem ritkák, róluk csodás legendákat őriz a hagyomány.

Nagy okának kell tehát lenni annak, hogy innen a napszám és cseléd bérért idegenbe menjen a nép s ne térjenek vissza ezrei a kivándoroltaknak. Ezek között semmi esetre sem utolsó az a mostoha viszony, amely a székely és a Királyhágón tni magyarság között fennáll. Soha a magyarság e két faja között az érintkezés nem állandósult. A székely idegen népektől körülzárva soha sem érezhette a magyar haza igazi nagyságát és erejét, ha a Székelyföld határait tullepi, kö-

röskörül idegen népekkel találkozik, kik neki nem barátjai, támogatást semmiben sem nem nyújtanak. A nagyobb kulturális és forgalmi központoktól távol esik, kereskedelmi és forgalmi viszonyai magának a Székelyföldnek vasut híján s a keleti határ elzárása miatt ki nem fejlődhetek s azért mindama kincsei, mikkel a természet pazarul megáldott, jobbra parlagon hevernek.

Csak egy kis jóakarát kell a nagy magyar társadalom részéről, hogy a helyzet megváltozzék. Keresse föl, tanulmányozza és szeresse meg a Székelyföldet. Látogasson el fürdőinkre, népesítse be azokat; itt és ne a külföldön költse pénzét. Álljon be a székelyföldi termékek fogyasztójának, mellőzze a külföldi ásványvizet és ipari terméket, ha megfelelő minőségű a Székelyföldről is kaphat.

Nem alamizna kell a székelynek, azzal tajta segítve nincs, hanem felkarolása mindannak amit az nyújthat. Ami a nagy magyar alföldnek hiányzik, az feltalálható a Székelyföldön, de viszont ez szegény a kenyérben. Egyenlitse ki e két magyar faj, amennyire teheti, szükségleteit itt a hazában. Akkor boldogul a székely.

Ha a kölcsönös érintkezés állandósul, nemcsak a gazdasági javulás fog a Székelyföldön beállni, hanem a székely nemzeti érzésében is erősödni fog. Ezért hívjuk mi a nagy magyar közönséget az ország másik feléből a Székelyföld látogatására. Mert

bár jól tudta, hogy ma nem fog eljönni azért a rideg szóváltás miatt, amely reggel, közöttök lefolyt és abból állott, hogy Gladys kerekén kimondotta, hogy szereti a lengyeleket. A rófnak nem kellett több mint hogy nyolcz napig duzzogjon. Gladys maga is elég ügyetlenül élvezte ezt a — nála ösztöseszerű — rokonszenvet egy elnyomott népért. Egyébként, ha szükségeseznek találta, hogy több napon át egyedül lehessen, nem mintha a grófot akarta volna megcsalni, hanem hogy rövid időre elfelejtse, ami oly kellemes, amikor oly sokszor éjjel nappal együtt vannak, Gladys jól tudta, hogy csak elragadtatással kell felkiáltani: Oh, ezek a lengyelek! . . . vagy pedig Chopin egyik mazurkáját eljátszani, — az elég, hogy Norodoff gróf azonnal eltűnjék. És csak fejedelmi ajándékkal megrakodva jött ismét vissza. Szegény Norodoff! És szegény Gladys! Mert a gróf nem volt mulattató ember. Üres, oly üres mint a teaforraló, olyan volt szép szláv feje, szőke fűrtjeivel! És azonkívül, nem volt-e akárhányszor alkalom, reggel, délután vagy este, hogy még magára Gladysre nézve is nehez volt hű maradni egy szeretőhöz, akit minden este megcsálnának, ha önöknek a férje volna, még pedig a társadalom titkos helyeslésével?

Mindinkább átengedve magát buskomorságának, amidőn egyszerre csak szobalányi belépett azzal a fontoskodó arckifejezéssel, amely valamennyinek közös vonása, amikor szerelemről van szó. És halkan mondá:

— Asszonyom, itt van egy fiatal ember, aki tiszteletét akarja tenni.

— Egy fiatal ember? Ki lehet ez?

— Nem tudom, valami kollégista.

— Hogyiáne? És Gladys nyájasan mosolygott.

— Megmondotta legalább a nevét? Kollégista? . . . Nem ismerem egyet se . . .

— Nem akarja megmondani a nevét, da-

czára annak, hogy megkérdeztem.

— Mit akar tehát? mondotta Gladys, miközben egymásra rakta párnáit.

— Őt látni, magával megmosom a fejét! jeltentette, hogy addig nem távozik, amíg Őnnel nem beszélt . . .

— Oh! Ő akur . . . Jól van, vezesse be, én nem fogok ezért baragudni . . . Ez valami kamasz lehet, akinek majd megmosom a fejét!

— És Gladys azonnal bátródott a keretbe, miután előbb egy tükörbe nézett és gyorsan egy bátorító mosolyt csalt ajkára a kollégista fogadására, — hivatásos kaczerásgnak telje természetességével, ugyanazzal a hatás vadászással, amelyet, tapasztalásból használt volna, ha egy főherceget kellett volna hálójába keríteni.

De a szobalányak hangja hallatszott aki odaszóltott a fiatal embernek: Erre felé, uram! És a kollégista belépett.

Hasonlított valamennyi kollégistákhoz, leányos arczával, sárgagombos katonai diszkabátjával és kék nadrájjával. Fekete selyemnyakkötőt viselt és a kezében, a katonasapkával, egy pár fehér tisztí keztűt tartott. Halványos arczáról, mely még szakálltalan volt, előkelőséget lehetett leolvasni, arczvonásairól pedig gyengédséget; magas homloka volt és a félig nyitott ajkából, amelyen egy még alig pelyhedző szőke szakáll mutatkozott, két, nagyon fehér és apró fogor volt látható, hasonló azokhoz a gyermek fogcakkhoz, amelyeket bizonyos, a természetől kedvelt hölgyek egész életükön át megőriznek biborszínű foghüsookban. Néhány lépést tett, miközben a szobaleány zajtalanul elővazott és most a terem közepébe állva, nézegette Gladyst, csodálatot gerjesztő és nyugtalanító pillantással, amely azonban máris a kis ember erős akaratáról tanuszkodott. Gladys mozdulatlanul maradt, nem emelkedett fel helyéről hogy feléje közeledjék: rejtélyesen

nemcsak arra van szükség, hogy ezzel is új jövedelmi források nyitassanak, hanem elsősorban arra, hogy az életközlemben immár kimerülő, csüggedt székelyekben az önbizalom erősíttessék, hogy érezze a székely, hogy ebben az országban nem áll egyedül, de számíthat egy erősebb magyar társadalom testvéri szeretetére s mindenkor készséges támogatására. Kívánatos azért, hogy ugye egyesek, mint társaságok minél nagyobb számban keressék föl a Székelyföldet, mert ha megkezdődik az ország nagyobbik felének erre való gravitálása s ezzel egyidejűleg a székely érdekek öntudatos felkarolása, új korszak nyílik itt meg, aminek jótékony kihatását egykor az egész magyar nemzet érezni fogja.

Szemle.

A bírói ítélet, mely Dényt fölmentette a rágalom vádjától, a legnagyobb meglepetést keltette mindenfelé, nem kevesebbet az ellenzéken, mint a kormánypárton.

Mindenki meg volt győződve arról, hogy ha nagyon jól megy a dolog, Dényt valamely enyhe ítélettel fogják sújtani. A higgadt és objektív emberek azt gondolták, a bíróság elítéli a pártkasszák kicsapongásait, a politikai praxis e hagyományos korrupcióját, de hogy egy politikai uzusért, a melyet mindenki tudott, a melyet mindenki szidott, de használt is, Magyarország miniszterelnökét büntetlenül lehessen Európá legnagyobban panamistájának mondani, ezt senki sem hitte. De a mit nem hittek, elkövetkezett s ezzel a pártokra és az országra nézve olyan válságos fordulat nyílik meg, a melynek fejlődését és következményeit előre látni nem lehet.

És, akármilyen tomlóbolban törjön is ki győzelme első öröme, azt gondoljuk, a másik pillanatban, a mikor felteszik maguknak a kérdést, hogy most már mi legyen: az ellenzék higgadtabb férfiai is megdöbbennek, eszökbe fog jutni Pirrhos hírbéd diadala. Mert az indulatok amaz áradatát,

mosolygva, minden zavar és megerőltetés nélkül, elviselte az ostoba ficzko gyermeket és néma hódolatát, egy királyi meglepedettségével, akit a bálványozás nem tölt el többé csodálkozással. Mégis, amidőn több másodperc oltalt csendben, amely eléggé hosszúnak tartott, Galadys, még mindig mozdulatlanul és merev külszínét megtartva, tapasztalt hangon de egész egyszerűen azt kérdezte a fiatal embertől:

— Mivel szolgálhatok kis barátom?

A kollégista habozott egy pillanatig, de ez oly rövid volt, oly gyors, hogy egyedül Gladys gyakorlott azeme előre tudta leolvasni az arczáról a testmozdulatáról, sőt magáról a halgatás módjáról azokat a gondolatokat, amelyek a fiatal ember ajka rágódik és amelyekről be akar számolni; azután a fiatal ember előre lépett, kissé meghajlott, mintha elnézését kérne merészségeért és egyszerűen, minden zavar nélkül így szólott:

— Szeretem Önt!

Gladys nem nevette el magát, sőt nem is mosolygott. O azoknak a ritka és utolsó hölgyeknek egyike volt, akiknek szerelmeskedését, ezekkel a szavakkal jellemzik: a szerelem, amelyről egész életükön át fecsegnek, anélkül, hogy erről helyes fogalmat tudnának magoknak alkotni, — ez a szerelem csak felingerli őket.

Gladys részvétellel eltelve, felsóhajtott:

— A szerelem! Tehát, Ön tudja, hogy mi a szerelem?

— Nem, asszonyom. De azt hiszem, hogy megtaníthatom erre.

— Engem? Engem akar erre megtanítani? Hány éves Ön?

— Tizenhét évet multam.

— Valóban? És gondolatba merült: ez legalább nem olyan mint a többi, öregebbnek teteti magát.

— Tizenhét év, mondá Gladys oly vontató hangon mintha azt mondotta volna, hogy hetvenkilenc év. De ez azután egy életkor!... Foglaljon tehát helyet.

Egy szék után nyult, sem igen távol sem pedig igen közel a ház urnójához. Tekintete igen nyugodt és határozott volt, kifogástalan maga-

a melyet e fordulat fölzabadit, ki fogja kormányozni, ki fogja médrében megtartani?

Lukács és Dény dolga el van egyelőre intézve, a felek meglepődésükből magukhoz fognak térni s menni fog mindenik a maga útján, a maga dolga után. Azonban szükségét érezték annak a megállapítását, mert a helyzet jellemzésének teljességéhez tartozik az is, hogy annak az ellenzéknek, mely Lukácsnak az ítéletet szerezte, ő volt legápoltabb reménye sok időn keresztül. Talán az sem volna túlzás, ha azt mondanák, hogy az az elkezeredett üldözés, melyben mint miniszterelnököt részesítették, a csalódás, a kiábrándulás megtörté műve volt.

Mert hiszen éppen az obstrukció vezérpártja tárgyalt állandóan vele és tette oly gyászosa a koalíció kormány utolsó idejét. Ugy hogy a nyíl, a melynek mérgezett éle halálra sebezte, azt lehet mondani néhai legbizalmasabb s ma is tán titkos barátai tegzéből került ki.

Lukács ügye egyelőre el van intézve. De az országé bátra van. Kinek a kezébe kerül az, az most a nagy kérdés. Mert bárkiébe kerül, nagy küzdelmek nélkül az nem marad. Mivelhogy ebben megállás nincsen. Tehetetlen küzdelmekben fogunk vergődni; nagy és sürgős dolgaink elvégeztelen maradnak és Európa ujjal mutogat ránk, mert mindenben, a mi előtte fontos, kicsinyesnek lát, ellenben nagyoknak az országos botrányok kultuszában.

Gyümölcsstermelésünkért.

Gyümölcsészeti és méhészeti kiállítás Székelyudvarhelyen.

Lapunk mult számában a *méhészet köréből* czimvel röviden hírt adtunk a méhészeti egyesület választmányának f. hó 3-án tartott gyűléséről, mely gyűlésen egy nagyobb szabású, de igen életre való indítványt foglalkozott a választmány. Az volt a nevezetes indítvány, hogy az egyesület a vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve az 1914-ik év őszén egy gyümölcsészeti és méhészeti kiállítást rendezzen Székelyudvarhelyen.

E tárgyban a gyűlésről kapott információ után kérdést intéztünk az egyesület vezetőségéhez,

tartással, keze nem reszkotett, elfogultsága csak abban nyilvánult, hogy nyelve odatapadt száraz és égő ajkához.

— Tehát, tizenhét éves ember, ön szeret engem? Ez nem lehet régóta.

— Ne tessék kigunyolni. Három hét óta. Elmentem barátaim egyikéhez, akinek atyja megvette a 12. számú házat, amely majdnem szemközt van.

— Turinge ur?

— Igen. Ismeri őt?

— Csak látásból.

— Azt mondom Önnek... Itt voltam. Itt reggeliztem... Azután felmentem szobájába... magamra hagyt, egy levelet kellett megírnia... Akkor, amint kinéztem az ablakból, megláttam Önt, könyökével az ablakra támaszkodva. Olyan ruhát viselt mint ez, csakhogy rózsaszínű volt... Ez egy csütörtöki napon volt.

— amikor kimenője van?

— Igen, nem tudom hogy mi történt velem,

de azonnal elbájoznak találtam, oly bájosnak mint valami színész és kedvem támadt lemondni, hogy erkélye alatt lehessen és hogy Önt üdvözöljem. Hajában virág volt egy nagy hajfürttel, mint azt a régi arczképeken lévő urihölgyeknél lehet látni. De nem untatom?

— Nem, csak folytassa.

— Sokáig álltam ott hogy nézhessem... És azután, egy ur, egy szőke haju, jött fel Önhöz az erkélyre. Azután visszavonult Önnel a szobájába, majdnem egészen nyitva hagyva az ablakot és én láttam amint átölelte és átkarolta.

— Kis kiváncsi. Ez az egész. Ettől a perctől kezdve...

— Amikor barátom visszajött, — ő egy évvel idősebb mint én, ő a retorikába jár, míg én csak a másodikban vagyok, megkérdeztem tőle, hogy mi a neve ennek a hölgynek, akit az erkélyen láttam, itt szemközt... Mosolygó arccal felelt: „Ez Gladys Harvey... A hírbéd Gladys... te tehát nem hallottad híret?...” De felek, hogy megharagítottam...

— Csak folytassa!

honnán a következő részletes felvilágosítást nyertük.

— Az egyesület által 1911-ben rendezett méhészeti kiállítás oly nagy erővel hatott a vármegyei méhészet fejlődésére, hogy az aktív munkálkodás, a sok ismeretterjesztő és buzdító szakelőadások mellett eltorpult. Mivel a rohamosan fejlődő méhészeti kulturának még sok ismeretlen oldala nincs szemléletileg a vármegyei méhészközönsége elé állítva, részint a szemléleti oktatás, részint a lelkesítő buzdítás a további cselekvésre, részint az új vívmányok bemutatása tanulság céljából a főképp az itthoni havasi vadrigyog nektárnak bevezetése a háztartásokba adják az okot, hogy az egyesület az 1911. évi kiállítását megismételje. De hogy ez a méhészeti kiállítás a közönség előtt vonzóvá, kedves és tanulságosá tétessék, mondotta ki az egyesület, hogy ezzel kapcsolatosan felkéri a vármegyei gazdasági egyesületet egy gyümölcskiállítás rendezésére.

A méhészet és gyümölcstermelés rokon, illetőleg testvér gazdasági ágak s hogy a gyümölcstermelés intenzivebb módon s nagyobb arányokban fejlődjék, feltétlen szükséges egy tanulságos kiállítás rendezése. A gyümölcs kiállítására vonatkozólag az a terv merült fel, s ennek megvalósítására kéri a méhészegylet a gazdasági egyesületet, hogy felderítés céljából a vármegye minden egyes községének gyümölcstermelése kisebb mennyiségben legyen bemutatva s a teljesen ismeretlen gyümölcsfajok meghatározására szakembert küldjön ki a minisztérium.

Az egyes csoportok mellett szembetűnően láthatóan az illető gyümölcsfajuk nevét felirat mutatná s azonkívül jelezni lenne szükséges, hogy a kiállítónál milyen mennyiségben s árban kapható a kiállított gyümölcs. Főképp szükséges volna ezt tudni a bevezetett, illetőleg bevezetés alatt álló nemesebb gyümölcsfajokra nézve, hogy az értékesítés előmunkálata ezzel megkönnyebbítve s az előnyös vásár elősegítve legyen. A kiállítással kapcsolatosan kerülne bemutatásra a gyümölcsfeldolgozása és pedig a szilva aszalása géppel, szesz-főzés, almabor készítése, ami még Udvarhelymegyében ez ideig nincs gyakorolva. A gyakorlati bemutatás által valóban iskoláztatást nyerne a nagyban termelő közönség.

Szükségesnek tartja a határozat a nemesebb

— Csakhogy ez... valóban, asszonyom, ez nagyon kényes...

— Csak folytassa mondom én... „ez a hírbéd Gladys... te nem hallottad a híret...”

— Nem, én nem hallottam semmit... Tehát a dolog úgy áll, hogy ő mindenki... Biztosítottam Önt... esküszöm Önnek, hogy egy szót sem hittem az egészről... Megzavarodtam és egyuttal meglepedett voltam... Nekem úgy tetézett, hogy így jobban boldogulhatok, mintha Ön igazi urná lenne... Megért engemet? Mindig félek... Önöz beszélék... itt... őszintén és nyíltan... Megkérdeztem barátomat: Eppen ebben a pillanatban volt nála egy szőkehajú ur, ez nem az ura? Neki nincs ura, felelt erre barátom, miért akarod hogy ura legyen? Ez egy férfi, aki kitarja őt... vagy aki mulattatja... (Már nem emlékszem tisztán a szóra, amelyet mondott...), ez Norodoff gróf... egy dús gazdag ember... Azután...

— Azután?

— Azután... azóta... csak Önre gondolok, nem tudok aludni... mindig a szemem előtt lebeg, mindenhol... Ön a szobámban van... az osztályomban... szótáromban... Nevét a füzeteim szélére írom... Kezeimet óraszfogom, azt gondolva, hogy Önt átölelem... Azonnal, amikor beléptem... azt hittem, hogy sirtam...

— Ez szép... De végre mit akar Ön, Uram? Mondja meg! Meglátjuk, vajjon valami okosat kíván-e?

Gladys ismét felegyenesedett, csodálkozó, nagy szeme megőrizte azt a kémkedő kifejezést, amely egyébként nála szokásos volt és amely egy különös tekintetet kölcsönzött arczkifejezésének. Most a kollégista elhallgatott. Gladys nógatta:

— Beszéljen! Parancsolom!

— Tehát, mondá erőlködéssel, szeretnék először... Öntől egy keztyűt... egy nagy keztyűt...

— És egy harisnyát, azonnal?

A fiatal ember mosolygott és elpirult.

— Óh, igen! Szeretnék egy harisnyát is.

— Jól van, megkapja, mondá Gladys. Tehát, először egy nagy keztyűt, azután egy harisnyát...

gyümölcsfajok szállítását biztosító különböző csomagolási módok gyakorlati ismertetését szintén a kiállításra való bemutatással a végül a kiállítás kapcsolatosan egy méhészeti és gyümölcsészeti vármegyei értekezlet megtartását, ez utóbbit különösen a termelés szabályozásáért.

A méhészeti egyesület vezetősége most dolgozik az előterjesztések megszervezésén s a vármegyei gazdasági együlethez beadandó előterjesztés támogatására kéri külön kérvényben Ugron János főispánt és Sebesi János alispánt.

A vármegyei gyümölcsstermelés tudományos ismerete s a gyakorlati bemutatás képezne igen nagy és fontos támaszt a vármegyében alakítandó értékesítő szövetkezetnek, mert versenyt támasztana a termelők körében a hasznos és nemesebb gyümölcsfajok nagyobb arányu termesztésére s rohamosan lendülne fel a gyümölcsfajenyésztés, mely aztán a méhészetnek legfontosabb alapja mézelo virágáért.

Üdvözljük az eszmét s igazán óhajtjuk annak megvalósítását.

KÖZIGAZGATÁS.

A jegyzők államossítása.

A következő sorok közlésére kértünk föl. Nyílt levél Gálffy István, jegyző egyleti elnök urhoz. Azt hiszem, nem lesznek erősen szerénytelen, ha az alábbi kérdést vetem fel nyíltan! Mi lesz már velünk? Mi van a jegyzői fizetés rendezésével? Hol késik az új homályban?

A múlt évben fel lett vetve a jegyzők államossítása, a múlt év végén, már az adat gyűjtés is meg volt, f. év elején a miniszterelnök ur ő exja kijelentette, hogy az adatok fel vannak dolgozva, de szolgálati pragmatikát pillanatok alatt nem lehet elkészíteni, a napi sajtó pro et contra halom számára pertraktálta az államossítást, a „Vármegye” című lap pedig 3 számban 24 hasámban kimutatta, hogy Francia-, Spanyol-, Német-, Angol-, Belga-, Hollandia-, Svéd-, Norvégia-, Orosz-, Olaszországban milyen a közigazgatás, milyen a rendszer. sőt olvastam azt is, hogy 47 nyomtatott

Van még valami kívánsága?

— Igen, szeretnék még... Önnek arcképét!
— Hogyan? ... ülve... állva? Nyakig begombolt ruhában... vagy podig kivágott derékajjal?

— Amelyben legjobban feat... amilyent a szüleinek ad.

— Kedves kis emberkém, gondolá magában Gladys. És aztán fennhangon: Keztyű... harisnya... arckép... aztán?

— Azután... azután... Elhallgatott; azután felbátorítva mondá: azután Önt átkarolni, megölelni... mint ez a Norodoff gróf.

— Óh! Óh! mondá Gladys.

Azt hitte, hogy a nő felháborodik erre az utolsó kívánságára de nyugodt maradt; Gladys csak a fejét caoválta, de harag nélkül, sőt ami több, tartozkodó pajzánággal. Így tehát, ő is azt akarta. ő is beleegyezik. Milyen furcsa agyrem! Gladys felemelkedett, most egyenesen állott, lilaszínű csinos ruhájában, lenge pongyolában, amely alól kis lába megmozdult; kezének egyikével a csipkével játszott, amelyek nyakát körül vették.

— És ez mind, mondá Gladys majdnem halkán, mást nem kíván?

A fiu arca nagyon elsápadt:
— Nem tudom... asszonyom... Azt hiszem, hogy ha... de...

Nem folytathatta beszédjét az ijedségtől, mert Gladys egyszerre csak feléje ment fenyegető és felerlelt pillantással. És két lépést tett előre, az ajtó felé tartotta szép meztelen karját és parancsoló hangon mondá a fiatal embernek: Menjen ki.

Erre a szavakra, a kollégista teljesen elvesztette biggadságát és a szalon szőnyegére erősen taposva, kiadta dühét:

— Nem megyek, itt maradok és itt maradok. Akkor Gladys, akinek látszólagos haragja csak játék volt mint összes érzelmei, Gladys, a Szevályhercegnője, amint hitták és akit először az általános tisztelet visszatartott az ártatlanság közepében, de aki azt is tudta, hogy milyen bolond és szegényletes karokba süllyed a fiatal emberek legnagyobb része, amidőn, egy délutánon felkere-

oldalt tett ki a memorándum, mely az államossítás ellen be lett adva. Azonban mindezzel még nincs segítve a bajon, mert jelenlegi helyzetünkben bajosan lehet disputákat olvasgatni s várni — várni — de mit?

„A Vármegye” rendkívül nagy tanulásra szolgáló memorándumában, nagyon szépen ki van fejtve, mindenféle ország, minden közigazgatás foruma, mindenütt az autonomia terjeszkedése, kiterjesztése történeti pontossággal fel van fejtve, elő van sorolva, dióhéjban majd minden államnak a teendője, hatásköre, kötelessége, de a magyarországi jegyzői álláshoz hasonló állást sehol sem olvastam abban a memorándumban.

Mert sehol sincs olyan állás, a hol még megbüntetik a jegyzőt azért is, hogy a múlt évben jégeső volt, s a határt teljesen elverte, árvíz volt, s a mi a jégeső után megmaradt elvitte, s erről a jegyző felelős, ha annak a gazdának nincs pénze májusban, s az adót nem tudja fizetni — felelőre a jegyző, bírságot neki — de annyit, a hány faluját elverte a jég, annyi 15 kronceikat. No de vigasztalja az a tudat a jegyzőt, hogy ha ez Ur Isten ad jó termést, árvíz nem lesz, fizetni a gazdák tudnak, hát hát, 15 nap alatt kérheti a bírság törlesztését, ha ugyan addig fizetéséből le nem vonják. Ha levonják, hát úgy is már túl van rajta.

Sehol sem olvastam olyan állást, a hol el legyen rendezve az, hogy egy héten annyi nap kell legyen, hogy minden községére a jegyzőnek 2 jusson belőle, nekem pl. 8 nap kellene jusson, lévén 4 községem, az egyik nap bajtom az adót, a másik nap beszédem, közbe aztán a többi napokon végezhetem a jegyzői teendőket is. (??)

Vártuk a szolgálati pragmatikát, fizetés emelést, nyugdíj törvényt, családi pótlékot, s hasonló bajokat. Vitáztak iv számára a jegyzők közjogi állásáról, még voltak véres reményeink, hogy a községi adminisztráció élére kerülünk, meg is van. Az 50000—1913. P. M. rendelet, megadta; elő lettünk léptetve könyvelőnek, de nem könyvelői dotatioval...

Vártuk a családi pótlékot, megkapta utkarparó, sóór, hivatalszolga, de mi nem. Vártuk a fizetés rendezést, mikor már statisztikailag, műszakilag, számszakilag, administrative még lett vizsgálva, feldolgozva, azt hittük, hogy no most a

sik a szerelmet, anélkül, hogy maga is szerelmes lett volna. — nem tévovázott többé.

— Önnek a neve?

— János.

— Jól van Jancsikám! Itt az ajakom.

A fiatal embernek nem volt idő felelni, mert Gladys ajaka már odatapadt hősünk ajakára.

— Mikor látogathatom meg újból Önt... tégedet? könyörgött a Gladys térdeinél szomorúkodó gyermek, aki mint egy meglott férfi tűnt föl most.

— Nem tudom... majd írok magának. Isten Önnél, menjen... kicikém.

Már távozóféltében volt, amidőn Gladys egyszerre csak bájos és hangos kacagásban tört ki.

— Mi lelto, mondá a fiatal ember visszafordulva, engem kinevet?

— Nem válaszolt Gladys... hanem nézzen csak ide... ide...

És újjával rámutatott a pamlagra, ahol, nem rége, átolleve tartották egymást és Gladys mutatott neki két mogyorót, két kis, de egész mogyorót... A fiu elpirult.

— Tényleg, hebegett a fiatal ember... volt egy pár mogyoróm a kabátomban...

Gladys kezének tenyerébe tette a két kis golyót, amelyek olyan gömbölyűek voltak mint a tekegolyók és amelyek látására elszomorkodott, mert eszébe juttatták a kollegiumba járó kamasznak életkorát, akitől az első tiszta és ügyetlen csókot kapta. Már ajakához vette, hogy feltörje; de hirtelenül másra tökélt el magát, közelebből megnézte őket és meggyőződött, hogy egyik se hibás: „Nem, mondá Gladys, nemes ércbe foglaltatom és szerencsét hoznak nekem.”

Ma, a kollégista főhadnagy; több mint tíz év szállott el azóta, gyorsan mint egy est, Gladysnek azép, hozzáférhetlen válla felett, de bizonyos nyári napokon, egy kis karperecz disziti meztelen kézcsuklóját: két mogyoró, két valódi mogyoró, amely egy-egy kis ezüst lánczszal van odaerősítve a karpereczhez.

május 2-iki országgyűlésen elő lesz terjesztve, de nem jött, nó gondoltuk, a május 25-iki gyűlésen lesz előterjesztve, — nó de e helyett kaptak az óvónók, gazdasági szaktanítók, lelkesek — hiszen elismerem, hogy mindenik fontosabb posztitól tölt be, mint mi. De ha mi sem kapunk már valamit, s még ha jön egy 25000—913. P. M. számú utasítás (előbb volt 100,000, azután jött 50000—913.) hát bizony Isten nem lesz miből lebuzni a bírságot, mert a fizetés nem fogja futni.

Kérlek tehát kedves Elnökünk! Vagy gyűlésen, vagy valami uton tudás minket, hogy mi volt a nagy jegyzői gyűlésen? s lehet-e legalább halvány reményünk arra, hogy valaha mink is megérjük azt, hogy ne csak bírságot kirovó rendeletekkel, hanem valamit juttató rendelettel vagy törvénnyel is foglalkoznak velünk? s melyik millenniumban érjük ezt meg? Vagy megérjük valaha? — Vagy pedig — — — „Szolt a holló soha sem.” —

(Homoródszentmárton.)

Tisztelettel:

Gáspár Albert, k. jegyző.

50 éves jubileum.

— Dalárdánk a brassói dalárda ünnepén. —

A „Brassói Magyar Dalárda” a következő meghívást intézte a Székelyudvarhelyi Székely Dalárdához:

Az isteni gondviselés, mely a magyarságot e földön ezer év óta fentartja, megengedte, hogy az 1863-ik évben megalakult „Brassói Magyar Dalárda” a folyó 1913-iki évben fennállásának 50 éves jubileumát ünnepelhesse. Dalos-verseny keretében óhajtottuk volna megülni ez ünnepet, számbavéve azonban az itteni körülményeket, be kellett látnunk, hogy ez idő szerint Brassóban ily országos ünnepély rendezése erőnk meghaladja. Így tehát csupán az erdélyrészi és a szomszédos bukaresti dalegyesületeket kérjük fel teljes tisztelettel arra, hogy a folyó évi június hó 7. és 8-án megtartandó jubiléris ünnepségünkön testületileg részt vegyenek. Annnyival is inkább szükségesnek tartjuk, hogy az erdélyrészi dalegyesületek mindenike teljes számmal testületileg megjelenjen és ez által ünnepségünk fényét emelje, mert, ha valahol szűkeges, úgy Brassóban, hazánk e határszéli területén nem felesleges bizonyosságot tenni arról, hogy az erdélyrészi magyarság kulturális téren igyekszik lépést tartani az itt élő idegenekkel.

Az ünnepélyhez a következő tájékoztató szolgál. Az ünnepélyen testületileg teljes számban való megjelenésre az erdélyrészi és bukaresti magyar dalegyesületeket hívja meg, de felkéri az összes magyarországi dalegyesületeket, hogy az ünnepélyen magukat 2—3 kiküldött taggal képviseltesék a az ünnepélyen résztvegyenek. A dalárda június 7-én a déli vonattal érkeznek Brassóba; ingyenes elszállásolásukról s csomagjaiknak a lakásukra való szállításáról a „Brassói Magyar Dalárda” gondoskodik. Ugyanaznap délután 4 óraker a „Brassói Magyar Dalárda” vezetősége üdvözi a dalcsarnoknál gyülekező vendégeket, a testületileg megjelent egyesületek zászlóit emlékszalaggal díszíti s a városi zenekar zenéje mellett körmenetben halad a Kapu-utczá, Főtéren és Kolostor-utczán. — A körmenetek után az egyesületek zászlóikat a „Brassói Magyar Dalárda” otthonában elhelyezik s a vendégek a város nevezetességeit (Feketetemplom, orgonaverseny 5 óraker) tekintik meg. Este fél nyolcz óraker a „Brassói Magyar Dalárda” a városi zenekar közreműködésével szerezadót ad a díszelnököknek, melyet ismerkedési estély követ, amelyen a „Brassói Magyar Dalárda” ad vacsorát a vendégeknek.

Június 8-án, vasárnap, reggel 9 óraker a Dalcsarnokban öszpróba a délutáni nagy hangversenyen előadandó ószkarokból. Dél előtt 11 óraker díszközgyűlés a dalcsarnokban: Hymnus, előki megnyitó, ünnepi beszéd, szózat, a megjelent testületek üdvöslük a Brassói Magyar Dalárdát. Délben 1 óraker ünnepi közös ebéd. Délután 4 óra-

kor nagy hangverseny, amelyen előadásra kerül 2 órára és a vendég dalegyesületek külön 1—1 tetészet szerint válogatott darabot adnak elő. Este fél 8 órákor diszhangverseny, melyen a „Brassói Magyar Dalárda“ férfi és női énekkara teljes zenekarral és szóló énekekkel adja elő Liszt Ferencz Szent Erzsébet oratoriumát; az egyes számok után élőképekben lesz bemutatva a legenda. A diszhangverseny után bucsu lakoma.

A székelyudvarhelyi Dalárda s a község köréből jelentkezők ma, szombat, reggel utaztak el Brassóba. A kirándulók névsora a következők: Dekán Samu, Dr. Paál Árpád és neje, Bíró István és neje, Nagy János és neje, Soó Domokos, Gábor Márton, Horváth József karnagy, Benedek Géza és neje, Benkó József, Bodrogi Balázs, Bodrogi Károly, Borbély János és neje, Czikmántory Ottó, Deák István, Gegő József, Herczeg Lajos, Hermann Ottó, Imecs István, Kassay József, Kábdobó József, Koncz Lajos, Nagy Pál és neje, Potor Gergely, Pap Sándor, Rájk József, Rájk Sándor, Sprencz Rezső, Sándor József, Szabó Ödön, Tamás Gáspár, Vetési Balázs, Dr. Boronyai Pál, Szeles Dénes, Dolny Róbert, Hartmayer Rudolf, Lőrincz Ilonka, Kassay Rózsika, Potor Ilonka, Dr. Ráczkó Sámuel, Szibian György, Szabó Lajos jogász, Siegmund József, Barcsay Károly, Gyarmathy Ákos, Benedek Lajos, Sántár Teréz, Bak István.

Meleg szeretettel üdvözljük Dalegyletünket ezen utja alkalmából s kívánjuk, hogy brassói szereplésével is elismerést és újabb dicsőséget szerezzon.

Püspöki körut.

— A körut befejezése. — A püspök elutazott. —

Május hó 30-án az agyagfalvi és székelymagyarosi egyházakat látogatta meg dr. Kenessey Béla református püspök. Az agyagfalviak tíz kocsi-val várták a betérő utnál, s ezek nevében Hegyi Zsigmond körjegyző üdvözölte, míg a templomnál felállított diszakapu mellett Márk Mihály lelkész köszöntötte. Az istentiszteletet Jancsó Lajos esperes végezte. A község házában elköltött ebéd után Székelymagyarosba vonult át a küldöttség. Itt, a község végén felállított diszakapunál Rósszondai István községi tanító, és templom előtt Márk Mihály lelkész köszöntötte a főpásztort. Itt Nagy Károly főjegyző prédikált és a püspök áldást kért a gyülekezetre. Az istentiszteleten jelen volt Ugron Jánosné is, míg férje, a főispán, a püspök kíséretében volt ugy Agnyagfalván, mint Székelymagyaroson. Május 31-én délelőtt a mátsfalvi egyház vizsgálata került sorra. Kenessey püspök Ugron János főispánnal és a rendes kíséretével érkezett ide. A község határánál lovasbandérium várta és a határban felállított diszakapunál Jakab Lajos körjegyző üdvözölte, míg a paplak előtt diszakapunál Demeter Miklós tanító, mert lelkésze Kiss Károly betegsége miatt nem lehetett otthon.

Az egyház ügyeinek és az iskolának megvizsgálása után — melyben a szép rend a beteg lelkész dicséretét — Bögözbe jött vissza az egész küldöttség és ebédén Ugron János főispán vendégei voltak. A barátságosan elköltött ebédet részt vettek: Sebesi János alispán, Csanády Zalán gondnok, Gyarmathy Dezső főgondnok, Tompa Árpád és Szabó András tanárok, és a püspök rendes kísérete: Nagy Károly, Jancsó Lajos, Pankósti Pál, Vajda Ferencz, Hegyi Péter, Bíró Áron. Délután mindezek hosszú kocsis sorban kísérték ki a püspököt Székelydobó kicsiny egyház-községbe, mely 36 év után most kapott új papot Rács Gábor személyében. Itt a község végén felállított diszakapunál György Venczel körjegyző üdvözölte. Fogadására igen nagy számban jelentek meg a katolikus atyafiak, jeleül annak, hogy a reformátusokkal békés viszonyban élnek. Kenessey püspök megköszönte a szives fogadtatást, Krisztusi szeretetre és békés együttélésre intette a híveket, mert csak így lesz munkájukon Isten áldása. A paplaknál még Rács Gábor mondott üdvözítő beszédet. A kicsiny templomban összegyűlt hallgatók előtt, Jancsó Lajos prédikált, míg a püspök itt is áldást kért a gyülekezetre. A paplakon Mihály Domokos lelkész vezetésével, a róm. kath. egyház tiszteletét fogadta a püspök. Mihály Domokos megragadó szép beszédében köszöntötte a főpásztort, kiből a Krisztusi szeretetet, igaz keresztényi hitet látja megvalósulva.

Kenessey püspök kicsiny számú híveit és ezeknek lelkészét a katolikus testvérek szives jóindulataiba ajánlotta és a vezetőket a békés együtt munkálkodásra kérte, mert csak így építhetik Isten országát.

Vasárnap, június 1-én a nagygalambfalvi népes egyházközség megvizsgálása került sorra. Ugron János főispán ide is elkísérte a püspököt. Galambfalva község határázélén 24 tagból álló lovasbandérium várta a püspököt és kísérte be a községbe, melynek végén felállított diszakapunál dr. Pálffy Jenő kereszturni járási főszolgabíró fogadta a járás és község nevében. Beszédében rámutatott arra az áldásra, lelki haszonra, mely a főpapak látogatásával ösze van kötve. Innen a templom elő vonult a menet, hol Kádár Dénes lelkész fogadta az egyház nevében. A község lakosai minden házra szöttekkel készítet zászlókat tüztek ki tiszteletük jeléül és úgy várták a főpásztort. Az ifjuságnak pedig dicséretre válik az a fegyelmesség és szép rend, melyet a bevonuláskor tanusított. A zsufolásig megtelt templomban beszédet és áldást Kenessey püspök mondott. A templom előtt Kányádi Miklós öreg presbiter közönte meg keresetlen szavakban a püspöki látogatást. A papi háznál elköltött ebéd után a kíséret egy része a Sebesi-féle kertben levő öreg tölgyfát pillantotta meg, mely hatalmas méreteinél fogva, méltán kelt bálmutatót, s aztán utban volt az egész Kiszgalambfalva felé.

Itt a község végén Godra Mihály körjegyző, a templom előtt Jakab Albert lelkész fogadták és üdvözölték a püspököt. Ide le kísérték és bucsut vett tőle Ugron János főispán is, ki utja alatt a legtöbb községben kíséretében volt. Helyét Sebesi János alispán váltotta fel, aki Nagygalambfalván már kíséretében volt és ott is maradt, míg utját bevégezte. Június 1-én délelőtt Betsfalva, délután Rugonfalva vizsgálata következett. Betsfalván a község végén Kardalos Mózes, a templomnál Bacsó Lajos lelkész fogadta, a lovasbandérium kíséretében érkező püspököt. Betsfalván a püspök meglátogatta öv. Sebesi Ákosné, aki az nap érkezett oda. Ebéd után Rugonfalvára ment át a püspök, melynek lovasbandériuma a község határázélén várakozott rá. A község végén felállított diszakapunál Márton János körjegyző, a templom előtt Bíró Dezső lelkész fogadta a püspököt, ki a vizsgálat megejtése után, estére Kereszturna Gyárfás Endre vendégszerető házához tért megpihenni.

Június 3-án délelőtt Siménfalvára ment át, hogy a vizsgálatot megejtse. Itt a határázélén szintén lovasbandérium várta és kísérte be a községbe, hol a diszakapunál a jegyző, a templom előtt a lelkész fogadta. Az istentiszteletet Kenessey püspök végezte és áldotta meg a gyülekezetet s a község lakosait. Istentisztelet végével Sándor Géza unitárius lelkész vezette elébe az unitárius egyház küldöttségét. Püspök meglepetéssel közönte meg a figyelmet, melyben a nagyobb részt unitárius vallású község lakossága részesítette és békés együttes munkára buzdította a két egyház lelkészét, mert azt tapasztalta, hogy eddig is szép egyetértésben éltek. A paplakon elköltött ebéd után Nagykedébe folytatta és végezte püspöki körutját a reformátusok püspöke. Istentisztelet után Bartók Endre unitárius lelkész, ki a község végén is fogadta, vezette Kenessey püspök elé az unitárius egyház küldöttségét és üdvözölte egyháza nevében. Kenessey püspök szívesen szavazban közönte meg az unitárius egyház tiszteletét és vallásosságára, munkásságára intette a község lakosait.

Nagykedé a 34-ik egyház volt, melyet Kenessey püspök 19 napig tartó körutja alatt megvizsgált. El nem vitatható az a jótékony, felüdítő, új erőre serkentő hatás, melynek látogatása nemcsak a ref. hívekre, de általában a községek lakosaira tett. A legtöbb ref. egyházban, keletkezés óta nem járt ref. püspök. Csupán Székelyudvarhely és Bögöz község az, mely püspöki látogatással dicsekedhetett, a többiek most látták először püspökjüket. Ennek is tulajdonítható az a lelkes fogadtatás, melyben részesítették. Áldása, haszna a látogatásnak bizonyára meg lesz, mert Kenessey püspök nemcsak prédikált és áldást kért, hanem, a mivel csak érintkezett, mindenkibe volt egy nyíjas, biztató szava.

Nagykedében Vajda Ferencz esperes köszönte meg a püspöknek, hogy egyházmegyéjét meglátogatta és az isten országa magvait, fáradságot nem nézve, bontogatta. Kenessey püspök elismerő szavakban mondott köszönetet az esperesnek, Sebesi János alispánnak. Pálffy Jenő főszolgabírónak, valamint Szabó Gábor és Szabóy Tivadar járási főszolgabíráknak, akik körutja alatt rendkívül szives figyelembe részesítették és az által körutját megkönnyítették. Kenessey püspök és kísérete június 4-én reggel utaztak haza.

TANÜGY.

A székelyudvarhelyi állami kő- és agyagipari szakiskola célja négy éves tanfolyam alatt a tanulókat gyakorlatilag képzett, elemletileg művelt iparosokká nevelni.

Rendes tanuló felvételtnek: a) akik legalább 2 középiskolai, vagy 6 népiiskolai osztályt végeztek, esetleg a tanoncziskolát 3 éven át jó sikerrel látogatták; b) akik 12 éves kort elérték és ép, egészséges, kifejtett testalkattal bírnak. A felvételi folyamodványhoz csatolandó: a) keresztlevél, b) iskolai bizonyítvány, c) az atya vagy gyám kötelező nyilatkozata arról, hogy a felvett ifjú a szakiskola IV. évfolyamát teljesen bevégezi, d) orvosi és újraoltási bizonyítvány.

A tanítás teljesen díjmentes. Műhelybiztosíték címén 6 korona az intézet pénztárába fizetendő. Szegénysorsú, de jó magaviseletű és szorgalmas tanuló egész v. fél ösztöndíjban részesülnek, ha szegénységüket hitelesen igazolják. Az intézettel kapcsolatosan internátus és konviktus áll fenn, amelyben a nem ösztöndíjas tanulóknak az idő szerint egy óra 4 K-át fizetnek. A felvételi, illetőleg ösztöndíj iránti kérvényeket az intézet igazgatóságához címelve, legkésőbb f. évi augusztus hó 10-ig nyújtandók be. Egyebekben az iskola évi értesítője nyújt tájékoztatást, amelyet az intézet igazgatósága készséggel küld meg kívánatra az érdeklődőknek.

HIREK.

Székelyudvarhely, június 8.

Újabb elemi csapás Siklódon.

A következő sorokat vettük:

Mult évben hirt adtam e lapok hasábjain a rettenetes csapásról, melyet a május 13-iki „tornádó“ okozott a közbirtokosság 1000 holdas öbükjébe, kidöntvén annyi szerfát, hogy abban a birtokosságának 160—180 ezer korona kára van, s most újabb csapásról kell beszámolnunk.

Ugyanis Siklód község belterületén 10 év óta foly az állam támogatásával a kulturmérnöki patakmeder megkötési munkálata s már a mult évben kézen volt a 2 és fél kilométer hosszú vonalon 44 erős, cementes kőgát, mely mű az állam 30 ezer korona segélyével 60 ezer koronát képviselt. Ez évben lett volna befejezve 600 köbméter kő kitermelésével a munka, és folyó június hó 1-én rövid fél óra alatt az egész verejtékes szép műből semmi lett.

Nevezett napon délutáni öt óra körül déli irányból rettenetes viharfelhő indult el az atyhai, küsmódi és siklói vízvázalatók fölé s a ránc eső részből olyan felhőszakadás lett, hogy 25—30 perc alatt az egész művet — két gát kivételével — magával ragadta a szeonyes ár. Növél a csapás nagyságát azon körülmény is, hogy az állandón 150 százalék rovattal terhelt s észak, kelet, dél és nyugat felé vezető — olyan a milyen — közlekedő utjainak csaknem saját erejéni fönntartása mellett a siklói székely immár képtelen arra, hogy e költséges, verejtékes munkát még egyszer előlrol kezdje.

Érdekes az említésre, hogy e mederkötési munkát megelőző helyszini szakvizsgálat alkalmával sehogyan sem akarták elhinni, hogy a patakmederben pihenő 50—60 métermázsás kőveket nem a patakmeder oldalából mossa ki, hanem rendre, időnkint 1—2 kilométerről indítja, gurítja alább, tovább, tovább a gyorsan egybegyűlt vizár. Lettek volna csak itt június 1-én az urak, s meglátták volna, hogy 25—30 perc alatt hogyan futott el a több ezer métermázsás ault képviselő 40 kőgát, hogy rezgett, az ő sajátos hangján énekelte bele 150 méterre is minden ház ablaküvege. Ismétlem, hogy minden emberi erő és minden emberi mű alig több, mint egy picinyke lehellet az elemek harcában. (Orbán József, lelkész.)

Madarak és fák napja.

— Az állami fiúiskola ünnepe. —

Korunkban hajtja a pedagógia legzebb hajtásait. A mit századokkal előbb neves pedagógusok álmodtak: Rousseau, Pestalozzi hirdetések, az eszméknek ma látjuk feszedő bimbózását. Az iskola, mitől oly sokat vár az emberiség s oly érdeklődéssel tekint felé minden szülő szeme, rálépett a gyakorlati élet ósvényére s ott neveli a rábizott növendéket a legzebb cél felé, a mi csak hivatása lehet ez iskolának: a gyakorlati élet forrásaihoz.

Mit keressen a gyermek a zöldloves, madárdalos erdőben, mit dobgogjon szíve, ha belépik a természet e legzebb remekébe? E kérdésre korunkban egész más feleletet ad az iskola, mint a megelőző században. A humán nevelés elve másképp nyilatkozik, didaktikája más eszközöket ragad meg, methódusa szintén más kereteket szab az eszméknek, melyekkel s melyeket a mai tanító a gyermeki lélek s ennek öntudatos világa fejlődéséért szinte játszva hoz áldozatul.

Mire való a zöldloves, madárdalos erdő? Talán arra, hogy a szív, a fáradt lélek szépségeiben, kellomos bájaiban, fenséges panorámájában enyhülést, nyugalmat találjon? Azt mondja a mai iskola, hogy nemcsak erre való, hanem arra is, hogy a megfigyelés és gondolat szárnyán kutassa a lélek a szépség, a kellemes báj, a fenséges panoráma miértjét, ennek a harmonikus muzsikának szétbontott hangjait s azt, hogy a szétbontott hangok miért és miként olvadnak egyégbő. Erre vezetni rá a gyermeket s a miértnék kutatásával kicsiszolni a durvaságra hajló emberi természetet, felemelve a mindennapiasság felé, figyelmeztetni azon szükségletek iránt, miket tisztára az emberiségért követel a lomb és a madárédelem, egyik szép és gyakorlatias feladata a mai iskolának.

Mintegy 300 iskolás gyermek vonult végig e hó 4-én a város utcáin, pajzán jókedvvel, az aranyzabadság gyönyöreiből kitorló lelkesedéssel hirdetve az új eszméket, melyben neveli őket a mai humán iskola. Láttuk mellettük a gondos nevelő tanítókat, az utcára kisereglett szülőket, kik az apró sokaságban fűrészoló tekintettel keresték, hogy hol és merre halad el az ók szíve vére. Láttuk miként olvad össze a gyermeki végétlen öröm a szülő aggodó jószágával, a tanítók felelősségteljes tudatával, mely megülte a lelkeket. Hosszú négyessorban haladó csapat, utána a szülők serege. Elöl a zászló, vidám muzsikaszó, és sajátágos, hogy az emberi természet mennyire nem tagadja meg önmagát, egy gyermek se néz hátra, hol a szülői szeretetteljes aggodalom nyomán követi vidám léptét. Mindeniknek szeme az elől haladó zászlóra szegeződve siet vágya, roményi kielégítéseért. Hányszor ismétlődik meg a jelenet az életben, s hányszor lesz kálváriája majd, mikor a zászló után vágynakól hajtva rohanva-rohan az ember előre, utána pedig könynyektől ázótt az ósvény: ki tudná megmondani. Ilja! ez az igazi élet.

Rövid 1 1/2 órai menetelés után a helyszínen voltak a gyermekek. Lassan-lassan megtelt gyermekkel a csapatot követő társzeker is. Nem azért, mintha elfáradtak volna az apróságok, hanem mert a kíváncsiság vitte őket erre. Fél-órai kényszer-pihenés — ez volt a napszak legnehezebb része — után úde, friss víz adott élénk kedélyhangulatot s megkezdődött a aertpejelés, a különböző játékok. Közben közben összeverődött csapatok vidám beszélgetéssel s szedték elő a jó édes anya készítette téztaféléket s folyt-folyt a kölcsönös kínálgatás, mindenki inkább a máséból evett, mint a magáéból. Aztán itt-ott megállapodással felkerekedtek, az egyik csapatból bolgár, a másikkól görög, egy másikkól serb lett s kiűztött a nagy balkánháború. És a mi a fő, a végén a bolgár nagy diadalt aratott. Kitűnően bekerített Szalonikit. Az ellenfelek minden vonalon elvesztették a csatát.

Pontban d. u. 2 óraker megkezdődött a madarak és fák szimbolizált beszélgetése, a napszak komolyabb része a himnusz hangjaival. Oszályonként vonultak elő a gyermekek s jól betanult beszédek után ünnepléses fogadalmat tettek a madárvédelemre s fák gondozására. Beszélgetés közben fel-felhangzottak a kettős hangon énekelő madárdalok s egyéb a természet köréből irt énekek a teljes hétgyed órát tartó ünneplés után az igazgató zárószavaival véget ért a napnak legfényesebb programja.

Ekkor már nagy számban érkeztek a szülők s öletők kobllükre gyermekeiket, a sok kérdésnek, feleletnek se szere, se száma. Ki is tudná leírni a találkozás, a végtelen örömet, mi ilyenkor dagasztja szülő és gyermek keblét egyaránt. Boldogságban olvad össze az egész táj ilyenkor.

Még egy néhány perc csak s a jó tanító bácaik kiosztják az uzsonnát azoknak, kiknek elfogyott az étlem s nem volt elegendő a hazulról hozott kenyérke. Felhangzik a komor sorakozó szava. Minden gyermek bevonul osztályához, a maga zászlóaljához s boldog meglepéssel, a nap gazdag emlékeivel iudul vissza az otthonba, a hol tárt karokkal fogadja őket az apa, az anya...

Tisza István miniszterelnök. A tegnapi audencián a király Tisza István grófot miniszterelnöknek kinevezte.

Dr. Bernády György Udvarhelyvármegyében. A székelyföldi ipari miniszteri biztos, Dr. Bernády György, marosvásárhelyi főispán, iparfejlesztési ügyekben e hó folyamán újra felkeresi Székelyudvarhelyt, s ez alkalommal a megye egy pár községébe is kiszáll. A miniszteri biztos 19-én érkezik Parajra, 20-án Korondon lesz, 21-én Székelykeresztúrra megy, míg 22-én Székelyudvarhelyen fog időzni; vasárnap, 23-án Szentkeresztbányára fog kiszállani.

Matiné. A Tanárok özevegyeit és árváit segítő Egyesület székelyudvarhelyi fiújka, miut jelentették, a segélyalap gyarapítása czéljából f. hó 15-én délelőtt 11 óraker a vármegyeház nagytermében ünnepélyt rendez, mely alkalomra a rendezőség a következő műsört állította össze: 1. Bellini; Romeo és Julia nyitány. Saja Antal vezetésével előadja a ref. koll. zenekar. 2. Szaval Lukácsffy Józsefné. 3. Felolvas Dr. Paál Árpád. 4. Volkmann Serenade vonós zenekar. Dobó Zoltán vezetésével a reálisk. ifjuság. 5. Költőm-nyeiből felolvas Seemler Ferencz. 6. Mozart: Ouverture a Don Juanból, vonóskar Dobó Zoltán vezetésével a reálisk. ifjuság. Belépti díj 1 kor., tanulóknak 50 fillér. Felülfizetéseket a jótékony czélra köszönettel fogadják.

Uj kormányképviselő. A ref. kollegiumhoz érettségi vizsgálati elnöknek Gyárfás Endre főgondnok, helyettes elnöknek Csanády Zoltán gondnok, kormányképviselőnek a visszalépett dr. Seőts Farkas helyébe dr. Kacsóh Pongrácz székesfővárosi zenci szakeladót, volt főreáliskolai igazgató, czimzetes főigazgató nevezetett ki.

Házasság. Paál Sándor, magyarhidegkúti áll. el. isk. igazgató-tanító f. hó 10-én tartja esküvőjét Bodnár Ilona urholgygyel.

Tornavizsgálatok. Középiszkolánk ifjusága az utóbbi éveken nagy szeretettel karolta fel a testező sportokat s azt olyan mértékben fejlesztette, hogy az időközönként rendezendő disztornái, football-mérkőzéseoi valóságos látványosság számba mennek s méltán érdemlik ki a nagyközönség érdeklődését. Ezidei tornavizsgálataira az ifjuság különös sulyt helyez, s a főgimnázium tornavizsgálatán pedig a középiszkolánk tornászbaajnokságáért fog a küzdelem folyoi. Egyébként a tornavizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Református kollegium ifjusága ma vasárnap délután 3 1/2 óraker rendezi a kollegium kertben tornavizsgájtát. Ugyancsak ma délután tartja a rom. kath. főgimnázium ifjusága is tornavizsgálatát, még pedigen fél 5 órától az intézet tornacsarnokában. A főreáliskola 15-én d. u. 3 óraker tartja meg vizsgálatát, míg a főgimn. ifjuság ugyanezen időben a katonai gyakorlóterén atlétikai versenyt tart. A vizsgálatokat a közönség érdeklődésébe ajánljuk.

A kollegium ma vasárnap délután fél 4 óraker tartandó tornavizsgálatának sorrendje a következő: 1. Felvonulás, tisztelgés. 2. Himnusz, éneklis az ifjuság. 3. Közös szabadgyakorlatok futbotokkal. 4. Általános szertorna: I. o. lebegő fa, II. számoly, III. korlát, IV. balk, V. rohamdeszka, VI. korlát, VII. ló. 5. Sikfutás. 6. Rudugrás. 7. Főverseny (szabadon választott gyakorlat) nyújtón, korlátón és lovon. 8. Távugrás. 9. Staféta futás. 10. Magas ugrás. 11. Kótya 12. os. 12. 1/2 angolos sikfutás V—VII. 13. Lóugrás hosszab rugódeszkával. 14. Verseny 2000 méter V—VII. 15. III—IV. o. football mérkőzése. 16. Cso kontra I—IV. o. 17. III., VI—VII. ftlesversenye. 18. IV—V+VI—VII. o. football mérkőzése. 19. Gula, bemutatják az alább osztályos tanulók lovon. 20. Oszlopba állás. 21. Szózat. 22. Elvonulás. Belépti díj nincs, adományokat a győztesek jutalmazására szivesen fogadják.

Az Emke adománya. A Dalegylet elnök-ségének megkeresésére az Emke elnöke, a Dalegyletnek a brassói Magyar Dalegylet 50 éves jubileumán való részvehetése czéljából, az egyesület kulturális missziójára való hivatkozással, egyszáz korona rendkívüli segélyt utalványozott. A Dalegylet meleg szavakban mondott köszönetet a segélyért, mivel az ilyen adomány felemelő és további lelkes küzdeésre és kitartásra buzdít.

A Rákóczy-úti hid munkálatai serényen folynak. Most a hid alapozásával dolgoznak, melylyel egyidejűleg az 1100 méteres új út munkálatai is szépen folynak, sőt a vasuti töltésen kívül egy vasbeton hid alapfalai már el is készültek. Élénk érdeklődés tárgyát képezte, hogy a gát leeresztésével nem-e fog előállni az az eset, hogy az egyesület jégpályája víz nélkül maradjon. Illetékes helyen nyert információk alapján írjuk, hogy igenis gondoskodás tárgyát képezi, miszerint a pályához vezető csövek már most olyan mélységben nyjrennek elhelyezést, hogy a vízlefolyása a Küküllő állásának esése után is, biztosítva le-e így legfentebb arról lehet azó, hogy a jégpályán valamelyes kisebb mélyítést kell eszközölni.

Távósó ügyvéd. Dr. Mező Pál ügyvéd irodáját bezsűnteti a Szegeden közjegyző helyettes lesz. Irodáját Dr. Pál Ernő ügyvédnek adja át.

Az Agyagfalvi-ömlék végrehajtó bizottsága folyó hó 3-án Soó Gáspár elnökletével ülést tartott. A titkár, lapunk szerkesztője, jelentést tett, miszerint a bizottság utasításához képest, a Hargita Nándor szobrász, szakisk. igazgató által készített tervet, illetőleg költségvetést, nemkülönb a mintának adott köveket Istók János szobrász-művészhez vélemény kikérése végett felküldötte; bemutatta a bizottságnak az Istók által adott szakbirálatot, melyet annak idején egész terjedelmében közöltünk és a melyben a művész a tervezett emléken apróbb módosításokat ajánl, egyébként pedig Hargita igazgató azon ajánlatát, hogy azt tízszor koronáért elkészíti, szinte túlméltányosnak találja. A bizottság ennek alapján elhatározta, hogy az emlékműnek elkészítésére Hargita Nándornak megbízást ad, a szerződést pedig az áll. kő- és agyagipari szakiskolával olyan módon köti meg, hogy az előirányzott 10 ezer koronából a kivitel és felállítási költségeken felül megmaradó összeg a tervező művészt illeti. A bizottság megbízást adott a titkárnak a mű helyének bekebeleztetésére és a király által felajánlott egyezer koronás ajándék kikérésére.

A kishomorodmenti vasut kiépítésének tárgyjában erősen dolgoznak a homorodmentiek. Most egy körlevelet küldöttek szét a vármegye t. hatósági bizottság tagjaihoz, a melyben bizonyítják azt, hogy a vasut kiépítése sürős és lgyekeznek benne megczáfolni azt a feltevést, hogy ez a vasut ártalmára lenne az udvarhelyi ipar és kereskedelemnek.

Iskolai alapítvány. Gróf Haller Berta báró Kemény Béla özevegye a székelyudvarhelyi ref. kollegiumhoz tanuló segélyezésére 600 (öt-száz) korona alapítványt tett.

Koronázási ünnepély. A székelyudvarhelyi Tanoncz Otthon f. hó 8-án, d. u. 2 óraker az áll. el. fiúiskola IV. oszt. tantermében tartja meg a koronázási évforduló emlékünnepejét. A tanulók énekszámmain és alkalmi szavatain kívül vetített képekkel támogatva bemutatásra kerül Arany "Toldi"-ja. Az ünnepi beszédet Bölöni Vilmos unitárius lelkész tartja. Ez alkalommal egy érdemes iparos tanuló a keresk. miniszter rendelkezése folytán 50 korona jutalomban fog részesülni. Az érdeklődőket szivesen látja a Tanoncz Otthon vezetősége.

Visszaarányosítás. A földmivélségügyi miniszter megengedte, hogy Zetelakán az egyes birtokosoknak a közhelyekbe banuló ingatlanai arányrészekben becseréltesse. Az lgy kieserelendő terület mintegy 700 holdat tesz ki. A munkálatoknak a helyszínen és a közbirtokosság terhére való keresztülvitelére Szepesi törvénységi bíró és Pál János kir. erdőmérnök küldettek ki, kik evégett f. hó 5-ikén Zetelakára kiállították.

Hídépítések. Jeleztük, hogy a félmilliósi Állami utsegély terhére a kadicfalvi templomnál levő út már áthelyezést nyert. Most ugyancsak ezen segélyből elkészült az első új műtárgy is. Ugyanlaj Korond községnél a Kobeled-patak hat méter széles vasbeton hidnak munkálatai befejezést nyertek. Ezzel kapcsolatosan említjük meg, a homoródjánosfalvi törvényhatósági uton levő hid, melynek újra építése a község régi óhajtatását képezi, elkészült. Különös jelentőséget ad a hid újra való építésének az, hogy ezzel nemcsak az utat lesz megvédve a patak kitérőitől, de a közeli birtokok is ármentesülnek.

Anyakönyvi kinevezés. Ugron János főispán Kendi István tanítót Székelyderzs községbe anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

Egy székely író síremléke. Vasárnap leplezték le Budapesten a Farkasréti temetőben kedves emlékü székely íróknak, *Fülei-Szántó Lajos* díszes síremlékét, a melyet közadakozásból állítottak tiszteletre. A művészi síremléken levő szoborborzést jeles csángó szobrászművésztünk *Istók János* készítette. A „*Hargita*” székely asztaltársaság nevében *Balásy Dénes* helyezett koszorút a sírra, megható beszéd kíséretében. A „*Péterfi-asztaltársaság*” nagy babér koszoruját már előző nap kiküldötte, betartva szabályai szerint, hogy nem kell beszélni, mert legszebben beszél a tett. *Fülei-Szántó Lajos* volt a székelység pacírtája, költeményeit mesze helyeken éneklék az országban. Ez a tisztelet drága emléke iránt csak újabb igazolta, hogy az emberek, ha felednek is, de a szív nem feled. Őt sokan szerették és sokan nem tudják feledni, a miről a szeretetből épült gyönyörű síremlék teszen tanuságot.

Az országos sebészkongresszust mult hó 23-án tartották meg Budapesten. A kongresszuson Udvarhelymegyéből *Dr. Imre Domokos* kórházi igazgató főorvos vett részt, ki egyben két hétre terjedő tanulmányt is folytatott a sebészet és a Röntgenezés terén és megtekintette a főváros nevesebb kórházait. Talcumányozási kirándulásából f. hó 5-én baza érkezett.

Aratási munkás-csapat. *Sebesi János* allepán megkeresésére a székelyföldi Királdalosság a folyó évben 300 aratási tartalék munkás-csapatot szerződött Udvarhelyvármegyéből. Ebből 200 munkást e hó 21-én Mezőhegyesre szállít, míg 100-at az allepán által kijelölendő törvényhatósági közúton foglalkoztatni. A csapatok szervezése ügyében *Szilágyi Géza* gazdasági intéző f. hó 11-ikén Székelyudvarhelyre érkezik.

Egy új fürdőház. Egy pár éve, hogy a törvényhatósági bizottság kimondotta, hogy Homoród-fürdő a régi utász-ház helyett egy új, a kor követelményeinek megfelelő utász-házat építet. Az épület munkálatai most serényen folynak s annak elkészültével, a régi utász-ház a határozat értelmében a község tulajdonába megy át, s mint ilyen fürdői bérházul fog szolgálni, vagyis a fürdői házak egygyel szaporodni fognak.

Nem folynak be az adók és illetékek. Udvarhelyvármegye hivatalos lapja közli, hogy a megyeházipítési vármegyei pótdadóhátrálékok meggyeszetet türethetetlen magasak. Ebből kifolyólag az allepán rendeletet adott ki, mely szerint mindazon községek előjáróságának tagjait, ahol az 1913. év végével vármegyeház építési pótdadóhátrálékok kimutatva, annál is inkább körlehetetlenül a hátrálék magaságához mért pénzbírsággal fogja sújtani, mert a belügyminiszter a hátrálékok felhajtásáért az allepánt felelőssé tette. — Egyben azt is közli, hogy az Állami munkásbiztosítói hivatal panaszt emelt nála, hogy a székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztárnál a járulékok hátráléka lényegesen fölzaporodott, aminek az az oka, hogy a járulékok felhajtásában az illetékes közigazgatási hatóságok késedelmeskednek. E panaszt folytán felhívja az előjáróságokat, hogy a pénztár által végrehajtásra kimutatott hátrálékok behajtását sürgősen foganatosítsák, mert egyébként minden egyes késedelem miatt emelt panaszra kénytelen lesz fegyelmi eljárást indítani.

A református kollegium építési munkálatai, mint jeleztük, befejezést nyertek. Az Impozáns szép épület kivételénél az előtérnyitott övezet, mintegy 80 ezer koronával lett túllépve, míg a modern és páratlan szép berendezés szintén nemkevesebb mint 80 ezer koronába került. Ezen összeget *Ugron János* főispán közbenjárására a miniszter a jövő évi Állami költségvetésben fogja elszámolni. Sikerült a főispánnak, mint értesülünk, azt is kivívni, miszerint az új internátus részére egy részlet övezet szintén felvételük már a jövő évi költségvetésbe, miáltal lehelővé fog csakhamar válni, hogy a régi kollegiumi épületet teljesen lebontassák és az új iskolai épületnek megfelelőleg kiépítsék, mellyel egy általános köznevelési nyelvi elvégzését.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Sabcs* Tibort ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakorlókká a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz nevezte ki.

Védekezés a kolera ellen. *Dr. Kassay Albert* városi orvos és *Dr. Ferenczy Béla* h. főkapitány a közeledő kolera-ra való tekintettel felhívást intéztek a községhez, melyben a betegség mibenlétét magyarázzák meg és az ellene való védekezésre oktadják ki a községéget és különösen a tisztaságot ajánlják szigorúan szem előtt tartani.

Tanóvizsgák. A székelyudvarhelyi iparos és keresk. tanoncziskolai bizottság az évről vizsgálatok idejét a következőképp állapította meg: *Junius 14-én d. u. 6-7-ig* az összes felkészítet vallásvizsgálója, *16-án d. u. 5-7-ig* az előkészítő osztály, *18-án d. u. 5-7-ig* az I. b) és III. osztály, *19-én d. u. 5-7-ig* az I. a) és II. osztály, *19-én d. u. 3-5-ig* a kereskedő tanoncziskola I—III. osztálya vizsgázik. *20-22-ig* munkakiállítás lesz, *22-én d. u. 2 órakor* pedig évről ünnepélyt rendez a tanoncziskola, mely alkalommal a jutalomdíjak is kiosztás alá kerülnek. A vizsgák, kiállítás és évről ünnepély az áll. el. füiszkola termeiben folynak lo.

x A Magyar Fügyelő most megjelent számának élén találjuk *Adorján Andor* rendkívül érdekes tanulmányát „A köztársaság katonái” címen, amelyben a francia radikálisizmus rettenetes pusztításairól számol be. *Pirkner János* „Állattenyésztésünk és a kelet” feliratu értekezésében rendkívül figyelemreméltó szempontokat vet a balkáni államokkal való agrárpolitikai kérdésben. *Cholnoky Jenő* a „Modern földrajzi törekvésekről”, *Lyka Károly* a táblabíró világ feztéséről, *Felkey László* „Szalai László”-ról közöl egyaránt értékes munkákat — A Szépirodalmi részben *Krudy Gyula* és *Szini Gyula* novelláit találjuk. — Igen gazdag a Fejlesztések rovata, amelyben az egyes cikkek *Rád Mihály*, *Eötvösyéni Nagy Olivér*, *Ybl Ervin* *Kemény Simon* és *Hercegy Ferenc* írták. A Magyar Fügyelő szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., *Andrássy-ut 16.* Előfizetési ár egész évre 24 —, félévre 12.—, negyedévre 6.— korona.

Jóváhagyott erdővásár. Jeleztük, hogy Zetelaka közbirtokosságának mintegy 700 hold területű erdőjét a *Klein Zeigmond* cég m. hó 14-ikén megtartott árverésen megvette. A közbirtokosság a 719100 koronás vásárt a napokban *Dr. Keith Ferenc* megyei tb. főjegyző elnökletével tartott ülésében jóváhagyta. A gyűlésen a vásárló cég képviselőjében *Válcensik Ferenc* ügyvéd, országy. képviselő jelent meg.

Az áll. Szakiskola vizsgálóbizottsága *Maráth József* h. igazgató elnöklésével folyó hó 5-ikén ülésezett. Elnök bejelentette a bizottságának, miszerint *Hargita Nándor* igazgató egészségügyi okokból fél évi szabadságot kért és kapott, s ezen időre az igazgatói teendőket ő lett megbízva. Ezután *Csányi József* és *Pillich Lajos* szakisk. tanárok, műhelyfőnökök terjesztették elő a IV. évesek írásbeli vizsgálata-tételeit, melyet a bizottság egyhangulag elfogadott s az írásbeliek napját július 10, illetőleg 11-re kitűzte.

Egy új fürdőről. Az Oklánd közelében megnyitott *Dungó-fürdő* alig pár hete lett a forgalomnak átadva, s habár kedvezőtlen időjárás volt, még is oly látogatottságnak örvend, hogy az épült fürdőmedence kicsinynek bizonyult és most egy másik bazeant készíttetnek közadakozásból. A víz igen szerencsés összetételénél fogva, kénhydrogén és más gázok, konyhasó, Natr. sulfat, timsó, vas tartalma, — hazánk egyik legkeresettebb fürdőjévé lehet, ha még a rádió aktivitása is konstátálva lesz.

Állati betegségek. Rühkór megszűnt

Székelyszentmihály és Tibód községek loállományaiban. Sertésorbáncz fellépett járványosan Homoródbene községben. Bivalyész fellépett szörványosan Homoródjánosfalva községben. Sertésvész fellépett szörványosan Homoródmás községben.

Iparkamarai tagválasztás. Jeleztük, hogy a kamarai tagválasztás megejtésére kiküldött bizottság az iparkamarai tagválasztást folyó június hó 16-ikára tűzte ki. A választás emelített nap délelőtt 9 órakor *Soó Domokos* kiküldött albizottsági elnök vezetése mellett a városház tanácstermében veszi kezdetét. A Székelyudvarhely városi választók azonban délután 3 órakor fognak szavazni. A választási elnök felhívja az összes választójogosultakat, hogy a választáson igazolványokkal ellátva jelenjenek meg. Székelyudvarhelyen 2 kereskedő és 1 iparos tag választandó s az iparosok és kereskedők külön-külön szavaznak a kamarába küldendő iparos, illetve kereskedő jelöltekre.

Műtárgyak építése. A törvényhatósági utakra a folyó évre felvett műtárgyak munkálatai az államépítészeti hivatal által biztosítottak.

Uj pénzügyigazgatóság. Értesülünk szerint az addigi megállapodások értelmében a csikszereadi pénzügyigazgatóság működését 1914. évi május 1-én feltétlenül megkezdí.

Halálozás. *Gáll József* székelyszentkirályi tanítót súlyos csapás érte. Felesége születtét *Pál Mónika* folyó hó 5-én, életének 22 ik, boldog házasságának 2-ik évében elhunyt. A gondos, derék hitvest és anyát tegnap helyezték örök nyugalomra. Halálát férjén és kis leányán kívül számos rokon gyászolja.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara a napokban ülésezett *Birger Albert* elnök vezetésével. Jeleztük tetteit a m. kir. honvédség és a közös hadsereg bakancs szükségletének a kerületbeli kisiparos csoportoknál történt megrendelése körül tett előki intézkedésekről. A székely kisiparosok ezáltal jelentősebben mennyiségű bakancs készítésére kaptak megbízást. Tudomásul vette, hogy a kereskedelmi miniszter az érdekelttség sürgetésére a *székelyudvarhely-csikszereadi* vasut megépítésére vonatkozólag kedvező kijelentést tett. Örömmel járult *Dr. Bernády György* udvari tanácsos főispán, miniszteri biztos azon kezdeményezéséhez is, hogy a posta kincstár Marosvásárhely—Maroscsapó—Dicsőszentmárton—Medgyes között személy és levélzállításra automobil-járatot létesítsen.

Székelykereszter vizrendezése. Székelykereszter község egészségügyét igen közölről érdeklő a földmívelésügyi miniszternek a napokban kelt azon határozata, melyben a tagosítással kapcsolatosan a vízrendezési célokra segélyt adományozott. A miniszter ugyanis az allepán előterjesztésére, kilenczezer korona rendkívüli segélyt folyósított e címen, a mely összeggel aztán lehetővé van téve az, hogy a község levegőjét fordító mocsarak is lecsapoltassanak, ami Kereszturnak és községének elsőrendű érdeke.

Áthelyezik a Kénosi tetőt. Az oklándi járás községének régi sérelmét képezi az úgynevezett Kénosi-tető, mely szokatlan erős emelkedésével fölötté megnehezítette, sőt bizonyos időközökben caaknem lehetetlené is tette a közlekedést. Ezt a régi sérelmet kívánja most *Sebesi János* allepán eliminálni, avennyiben gondoskodott arról, hogy a jövő évi Állami költségvetésben a szükséges összeg erre a célra előirányoztassék. Ha költségvetés ilyen formájában keresztül megy, úgy egy-két év alatt eltüntetve lesz ez az óriási közlekedési akadály.

Nyilvános köszönet Felkérteünk a következő sorok közlésére: A székelyudvarhelyi ref. egyházközség „Kálvia Szövetségé”-nek műsoros estélyén felülítették: *Dr. Kenessey Béla* ref. püspök, *Papp Z. Endréné* 20—20 K, *Gyarmathy Dező* 12.50, *Dr. Imre Domokos* 7.50, *Nagy Károly Pünköszt Pál*, *Ugron János*, *Szepesi József*, *Baló Zeigmondné*, *Kovács Domokos*, *Kisfaludy Károly*, özv. *Koréh Gergelyné* 5—5 K, ifj. *Ferenczy Ferenczné*, *Gönczy Lajos* 3—3 K, id. *Ferenczy Ferenczné*, *Szakács Gyula*, *Rudnyák Péter* 2—2 K, özv. *Koronkai Ferenczné* és *Husza Ferencz* 1—1 K át. *Magyar Vilmos* 10 K, *Szöke Dénes* 1 K. Összes felülítés 126 K. Fogadják a nemes szívű adakozók a ref. egyház kedvli tanácsának hálás köszönetét. *Kedli tanács*,

Nem jönnek a színészek. Jolontettük, hogy *Mariházy*, a kecskeméti színház igazgatója a végett folyamodott a városi színházi bizottsághoz, hogy június hóra részére az engedélyt kiadja. A bizottság a legnagyobb készséggel tett eleget a 70 tagú társulattal rendelkező direktor kérésének, s az időközben ugyancsak engedélyért folyamodó Dr. Márfi tordai színházgató kérését is elutasította, s *Mariházy* részére a legmesszebb menő támogatást helyezte kilátásba, csak-hogy a város közönsége két év után tisztességes szintársulathoz jusson. Ugy látszik azonban, hogy *Mariházy* sehogy sem látta társulata részére a bevonulást biztosítottak, mert a titkárárt, bár-orre a polgármester külön is felszólította, a bérletek eszközlése végett nem küldte le, s minden privát uton szerzett információt is falbarugva, a nélkül, hogy ezt bár egy pár szóval bejelentette volna, a bevonulástól egyszerűen elállott. Így aztán bekövetkezett az az eset, hogy két társulat közt a város színház nélkül maradt.

Közönség köréből.

A következő sorokat vettük:

Sziveskedjék alábbi soraimnak becses lapjának legközelebb megjelenő számában helyet adni.

Egy újság közleményre hívták fel figyelmemet, mely „Szászul vagy magyarul” cím alatt támadja a vezetésem alatt álló ág. hitv. ev. egyházamat és így természetesen indirekt személyemet is, mintha mi lutheránusok nem a keresztény hitélet ápolását, erkölcsös élet nemesítését, fejlesztését, Isten országának építését tartanok szemelőtt hitvallásunk ama elvénél fogva, hogy: „est autem ecclesia congregatio sanctorum, in qua evangelium recte docetur et recte administrantur sacramenta,” hanem nemzetiségi érdekek szolgálatában állva, mint a „magyar nyelvnek bojkotálása” volna ami egyesülésünk czélja.

Burkolva támad egy urinót, egyházunknak humanusan gondolkodó, a jótéteményekben soha meg nem restülő tagját azzal a váddal, hogy egy alapítványt tett volna azzal a kikötéssel, hogy ez összeg kamatait addig élvezheti az egyház, míg a templomunk magyar prédikáció el nem hangzik.

Vége oly színben tünteti fel elkéklzésiánkat, mintha mi magyarjaink híveinktől magyar istentisztelet tartását megakarnók vonni.

„Megbízható forrásból” czífolatot kér a közlemény írója. Mint az egyházközösség elnöke hivatottnak és jogosnak érzem magamat, annak előrebocsátásával, hogy nem vagyok köteles egyházi belügyeket a nyilvánosság előtt szellőztetni, a felvilágosítást megadni.

A fent említett vádakát én a logkategorikusabban visszautasítom. Tény az, hogy istentiszteletünk nyelve a német. Anyanyelvünkön éneklünk, imádkozunk, hirdetjük az Igét, de azon a nyelven imádkozunk hazánkért, koronás királyunkért, a politikai feloldottságért is. Egyébiránt fölöslegesnek tartom e kérdést fejtegetni, mert aki ismeri egyházunk alkotmányát, gyülekezetünk tagjait, eszményvilágunkat az, meg vagyok győződve, a támadó cikk elolvasása után, minden kommentár és czífolat nélkül is tényleg „ab ovo nevetésesnek fogja tartani az ilyen inzultusokról szóló híreket.”

A mi az alapítványt illeti kijelentem, hogy az nem köti meg a kezünket; távolról sem akadályozza meg magyar istentiszteleteknek tartását és sajnálatomat fejezem ki, hogy akad ember, aki kellő információk beszerzése nélkül képes valakinek önértékes becsületében gázolni és azt lap után a nyilvánosságra hozni.

A magyar istentiszteleteknek bevezetését illetően kijelentem, hogy egyházi közgyűléseinken indítványt senki nem tett arra nézve, „hogy minden harmadik vasárnap magyarul prédikáljon a pap.” Meglehet győződve ciklikiró ur, hogy amikor akotmányszerűen kívánni fogják a magyar istentiszteletek bevezetését, minden akadály nélkül

egyhangulag fog úgy az egyháztanács, mint az egyházi közgyűlés helyet adni a jogos kívánságnak.

Vége csak két megjegyzésem van a cikkre vonatkozólag. Először, ha tisztelt anony ciklikiró ur nem mint felekezeti békerontó akart ciklikével a nyilvánosság elé jönni, sokkal helyesebben tette volna, ha a „megbízható forrás” vízből merített volna és nem választotta volna a légből kapott hypothesisok utját és nem indul el a homályból és tres rosszindulatú pletykák jóliamert világából tendenciozusan gonosz lélekkel terjesztett „mondják” nyomán. Ez férfias eljárás lett volna és ha „már az egész városban elterjedt” hír valódiságáról meg van győződve, akkor lenne jogos a támadás. Másadszor úgy hiszem, hogy a szászok nemzeti öntudattal bírnak és ha veszélyben van a haza, képesek vérüket, pénzüket a haza oltárára áldozni. Százados multjuk legalább ezt tanítja és köve hiszem, hogy törpe utódok akarnának lenni a dicső elődeinknek.

Szerkesztő urnak sorsaim közléséért hálás köszönetet mondva vagyok

Székelyudvarhelyen, 1913. jun. 5-én,

kiváló tisztelettel igaz híve:

Adriányt Géza,
evang. lelkész.

KÖZGAZDASÁG.

A vármegyei gazdasági egyesülettől.

315—1913. sz.

Felhívás.

A) Gyümölcs értékesítés.

A gazdasági egyesület választmányának megbízásából tisztelettel felhívjuk a gazdákörök vezetőinek, a lelkész és tanító urak figyelmét arra a körülményre, hogy az egyesület terve vette a gyümölcsnek szövetkezeti uton való értékesítését: mi czéliből kérjük a termelőket s a fent nevezett urakat, hogy vidékük gyümölcstermesztésének kilátásait figyelemmel kísérni és arról az egyesület elnökegének jelentést tenni sziveskedjenek.

B) Monostori sajtókészítés.

A jub sajt a monostori sajt formájában értékesíthető legjobban: ép ezért az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvári szakosztálya annak készítését a legtagabb körre ohajtván kiterjeszteti, ezen hó 16-ikától 20-ig terjedő ingyenes tanfolyamot rendez a kolozsvári gazdasági akademia juhászataiban, juhtenyésztő gazdák és bácsok részére, mire az érdekeltek figyelmét azon megjegyzéssel hívjuk fel, hogy jelentkezni Dr. Csérei Lajos gazd. akad. tanár urnál (Kolozsvár, megyeház) lehet.

C) Munkás szerződés.

Az aratási idő közeledtével a gazd. egyesület felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az arató munkásokkal a szerződést, az 1898. évi II. törvényczikkben megállapított formában idejében kössék meg, nehogy a szerződés nem kötésből káraik származzanak. A munkába nem állott, vagy a munkát megtagadott aratókkal szemben közigazgatási jogsegélyt csak az esetben nyerhetnek, ha a szerződés a törvényben megirt alakozórússéggal kötött meg.

Székelyudvarhely, 1913. jun. 6.

Az elnökség

Nyilatkozat.

Alólirott közhírré teszem, hogy Kossuth-u. 61. sz. alatt Karda Dénes utódától az üzleti berendezést és árukat megvásároltam. Felkérem a régi üzletnek hitelezőit, hogy követeléseiket 14 napon belül a lap kiadóhivatalában annyival is inkább jelenték be, mivel annak eltelte után semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Székelyudvarhely, 1913. június 4.

Ferency István, kereskedő.

No még.

Klértnök Szombathalvára.

— Márdekes — mondja a nyájias idegen — milyen kemény itt némely helyt a járda. Két ember nem férne el egymás mellett.

— Ugy van uram. De mi történik akkor, ha mégis szembejön itt egymással két ember? Az egyiknek ugyebár ki kell térni, mi az esetben ha az egyik izraelita, vagy az ut nem sáros, nem is jár különös nebulással. Sokkal súlyosabb az eset, ha csak az eső és az utra lépni nem lehet, mert ott az ember nyakig, a kocsi pedig bakig sáros. Tíz esetet véve alapul két esetben lehet reményed, hogy a a szemközt jövő udvariasabb mint te és neked nem kell lelépned a sárba, a járdán maradhatsz. A többi nyelk esetben pedig, ha valaki mégis aszraz lábbal menekül, tudja nyájias mi történik ilyenkor? Nem? Pedig egyszerű. Keletkezik egy új közmondás.

Az idegen ez egyszer nem annyira nyájias, mint inkább buta arccal nézett rám.

— Igenigen. Figyelje meg kérem, hogy ahol a járda ily keskeny, a közelben mindig van egy két kocma. És ez bölcsen van így. Mert a tíz eset közül nyolc feltételezől begyeg a kocsmába. Így jött létre annak a közmondásnak a mintájára: ahol legnagyobb a veszély, legközelebb a segély — Szombathalván egy új közmondás: ahol legkeskenyebb a járda, legközelebb a csárda.

Eközbe este lett. Megvacoráztunk s azután folytattunk sétánkat. Zörej. Gyanus zörej. Egyre gyanusabb zörej. Határozottan nagyon gyanus zörej. És csakugyan... a távolban már feltűndeztek robogó hadi szekereken a sötétképi legények Haborás nélkül megragadtam a nyájias idegen orrát és elvonszoltam a szomszéd utcába.

— Mi ez — kérdeste azután tudokolva.
— Kedves idegen ez olyan téma, amelybe nem ohajtok belemélyedni. Engedje meg azért, hogy kérdésre varnben feleljék, amelyet Sarah Bernhard, a nagy francia tragika elszavalhatott volna, ha Sarajevóban vendégszerepelt volna. Czime és jellege:

Tavaszi est.

A Kossuth-utcsán együtt sétál

A leány és a legény,
Szárkában ég a szerelem
És azokivül a remény.
Az akácfa virágosnak
Enyhe szellő lengedez,
Mintó illat! mintó illat! —
Így susog ez s így emez.
Szeretlek édes — szól az ifju,
Szeretlek édes — szól a lány
És több efféle bolondságot
Beszélnek az utca során.
Többek között az ifju mondja:
Ne bánstson szakításnak gondja,
Az én szerelmem szent s örök —
Am ekkor nem menasz egy kis szekér zörög.
Sző beazzakad, hang fennakad,
Lehellet megszegik,
A kis szekér a kis szekér
Zörög, zörög s közeledik.
Az akácfa virágosnak,
Enyhe szellő lengedez,
Mintó illat, de mintó illat! —
Fintortitja ez s emez.
Az ifju folytatja: Ó édesem,
Szeretlek mindhalálig,
De most aztán gyertnk, gyertnk,
Rohamlépésekben hasáig...

Puk.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Kézhez vettük, csak egy kis türelmet kérünk.

O. M. Nem lehet az. Igen nehéz eset volna, ha értiszedek becsületes munkáját a nagyhangú stréberiség megkerülne. Ez igen szomorú világot vetne azoknak a lelkeire is, kik annak felültek.

Flatal. Különös kérdés; a Krafft-Ebing könyvében talán megtalálná rá a választ. A hasfelmetés és kéjgyilkosság egy neme és olyan beteges emberek perversitása, akik mások gyöttrődésében gyönyörűséget találnak. Készségtelen sokkal több e betegek aszáma, mint a melyről a külvilág tud. Ha valamiféle perversitás egy embernél megnyilvánul és nyilvánosságra jut, akárcsak valamely járványos betegség, hasonló pervers embereknél azonnal utánsára talál. A pervers emberek mindig találnak valamiféle menteséget a maguk számára és akiben az ilyen érzés megvan, az éppen az irodalomban látja szankcionálva hajlamait. És az irodalom ostoba rövid látással hadat üzen az egésséges életnek, a családi szentségnek még pediglen olyan érthetlennél értelmetlen stitásban, olyan vastag hangon, hogy a pervers hajlmuak megkábulnak tőle és észrevétlenül rálépnek a perversitás elkövetésére. Természetesen a nöket sem kivéve.

Felolós szerkesztő: BECSEK ALADÁR,
Kiadja: a Becsek D. Pta könyvnyomda.

Szobapadlók befestésére

nélkülözhetetlen a BERKES-féle :: ::

EMKE lack, mely fény, száradás és tartóságra páratlan. Egyedüli elárúsítása kereskedésben

bol bármily festék a legjobb minőségben, ugyesztintén fűszer, aradi liszt, cukor, kávé, sajt termései bor stb. jutányosan beszerezhetők.

Szám: 3775—912. tkvi

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szőlősi Ödön ügyvéd által képv. Sámszon Lajos székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak Schwartz Pepi Stein Adolfné korondi lakos végrehajtást szenvedő elleni 538 K. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. és a 146. §. értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a korondi 1601 sz. tjkvben foglalt 199.200 hrsz. ingatlanban 4002 K, 7136 hrsz. ingatlan 4 K, 7275, 7280 hrsz. ingatlan 18 K, 6887 hrsz. ingatlan 50 K, 7125 hrsz. ingatlan 14 K kikiáltási árban külön jószágtektént az 1913. évi július hó 21-ik napjának d. e. 9 órájkor Korond községhezánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1913. évi márczius 20.

Bella Kálmán, s. k., kir. tszéki albiró.

A kiadmány hitelül:

Dösa, kir. tszéki telekkönyvezető.

Szám 974—913. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913. évi 2835 sz. végzése következtében Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Gál János utóda javára 2389 K 86 fill. s jár. erejéig 1913. évi május hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1194 K 76 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. vegyes üzleti áruk, berendezések stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 477 számú végzés folytán 2389 K 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi márczius hó 16-án napjától járó 6% kamatai, 3/4% váltódíj és eddig összesen 165 K. 56 fill. érben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Székelyudvarhelyen végrehajtást szenvedő üzletben leendő megtartására 1913. június 17-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezen oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Székelyudvarhelyen, 1913. évi június hó 2.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 5072—913. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képv. Kandó Ferencz béta lakos végrehajtónak Dr. Kassay F. István ügyvéd által képviselt Szélya Mária elhalt végrehajtást szenvedő elleni 179 K 64 fill. tőke, 29 K 60 fill. addigi s még a jelen kérésért 29 K 30 fill. érben megállapított, valamint a még felmerülhető költségeknek kielégítése végett 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a béta 324 sz. tjkvben A + 134, 135

brz. beltelek 302 K, 1708 brz. szántó 2 K, 3839 brz. szántó 3 K, 4148 brz. kaszáló 2 K kikiáltási árban. A béta 17 sz. tjkvi A + 469 brz. kaszáló 2 K, 974/1 brz. kaszáló 1 K, 1496 brz. kaszáló 9 K, 1918 brz. kaszáló 5 K, 3580 brz. erdő 1 K, 4095 brz. szántó 3 K, 4543, 4544 brz. szántó és kaszáló 6 K, 4585, 4586 brz. kaszáló 2 K, 4948, 4949 brz. kaszáló 1 K, 1892 brz. kaszáló 1 K kikiáltási árban külön jószágtektént az 1913. évi június hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor Béta községhezánál a következő feltételek mellett el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1913. május hó 3-án.

Mihály János, s. k., kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Dösa, kir. tszéki telekkönyvezető.

4190—1913. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Székelyudvarhely rendezett tanácsu városnál nyugdíjazás folytán megüresedett rendőrkapitányi állásra pályázatot hirdetek.

Az állással a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő fizetés és 780 korona lakbér élvezete van egybekötve.

Pályázók az 1912. évi 58. t. cz. 22. §-ában írt feltételeket igazolni kötelesek; ennél fogva ugyanezen §. b) pontja és az 1883. évi I. t. cz. 5. §-ának VI. pontja alapján azt is kötelesek igazolni, hogy az utóbb idézett t. cz. 3. §-ában előírt minősítéssel bírnak.

A felszerelt pályázati kérések Udvarhelyvármegye főispánjához czimzendők és Udvarhelyvármegye alispánjához nyújtandók be.

A pályázat határideje 1913. évi július

hó 5. (ötödik) napja. Elkészett kérvények nem vétetnek figyelembe.

Székelyudvarhelyen, 1913. május 30.

Sebesi, alispán.

Sz. 5927—1913. tkvi.

Póthírdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dávid Lajos kisgalambfalvi lakos végrehajtónak Lootz G. Frigyes székelyudvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 160 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 5910/1913. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a székelyudvarhelyi 1807 sz. tjkvben A + 1749 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 12 korona. A 1751 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 66 korona, 1752 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 75 korona, 1750 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 73 korona, 922 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 2000 korona, 999 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 1200 korona, 1753 hrszámú ingatlan 1/2-ed része 14 korona kikiáltási árban a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverelő szobájába 1913. évi július hó 4-ik napjának délelőtt 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján Sebesi Ferencz rugonfalvi lakos végrehajtó érdekében is 180 korona tőkekövetelése s járul. kiegészítése végett megtartatni fog. E kérésért 25 korona állapítatik meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhelyen, 1913. május 26.

Wermeser, kir. telekkönyvezető.

Sz. 4578—913. tkv.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az okládi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Váró Géza ügyvéd székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak Ravasz Miklós homoródszentpáli lakos, végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtónak 54-K 90 fill. tőkekövetelés és ennek 1911. évi jan. 30. napjától járó 5% kamatai 16 K 10 fill., perbeli és végrehajtási már megállapított, hátrálékos, valamint jelenlegi 19 K 30 fill., és a még felmerülő költségeknek továbbá a csatlakoztatott Udvarhelymegyei takarékpénztár okládi főintézetének 894 és 1990 K a járulékaiból, Ravasz Miklósé Miriazái Mariskának 100 K s járulékaiból, végül a székelyudvarhelyi Zálogkolcsönintézet és betéti pénztár r.-társaságnak 125 K s jár. ból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a végrehajtási árverést Ravasz Miklós végrehajtást szenvedetteknek a székelyudvarhelyi kir. törvényszék az okládi kir. járásbírósnak területén levő Homoródszentpál községben felvő a homoródszentpáli 669. számú telekjében foglalt A + 1665 hrszám rétből való 1/15 rész jutalékára 64 K kikiáltási árban, az u. o. 125 sz. telekjében A + 358 hrsz. szántóból való 1/6 rész jutalékára 80 K, 382.384/1 brz. kertből való 1/6 rész jutalékára 265 K, 383 brz. kőházból való 1/6 rész jutalékára 1280 K, 698 brz. erdőből való 1/6 rész jutalékára 7 K, 723 brz. erdőből való 1/6 rész jutalékára 5 K, 1634 brz. erdőből való 1/6 rész jutalékára 52 K, 1664 brz. erdőből való 1/6 rész jutalékára 60 K, A + 384/3, 384/2 a/1 brz. ház, udvar és kertből jutalékára 256 K, kikiáltási árban a C. 43 alatt Ravasz Miklósé Miriszlai Mariaká javára a 383.384/3. és 14/2 a/1 brz. ingatlanra bekebelezett hasonlóelvezeti jog sérelme nélkül, továbbá az u. o. 716 számú telekjében foglalt A + 353/3/1 brz. kertből való 1239/2151 rész jutalékára 38 K. A + 356 hrz. szántóból 1239/2151 rész jutalékára 40 K, 357.357/1 brz. rét és udvarból való 1239/2151 rész jutalékára 38 K kikiáltási árban, — végül az u. o. 733 számú tjkvben foglalt A + 1583 hrz. egész rétére 181 K, 1584 hrz. egész rétére 21 K, 2046/1585 hrz. egész szántóra 534 K és a 2074/1582 hrz. szántójára 1082 K ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1913. évi július hó 26-ik napjának d. e. 8 órája Homoródszentpál községhezához tűztetik ki.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 1/3-án alul eladtnak nem fognak. Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylamossal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 I. M. sz. rendelet 83. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő köteles a bánatpénzt a 25 §-a értelmében kiegyesíteni.

Kir. jbiróság mit telekkönyvi hatóság.

Oklándon, 1913. évi május hó 26-ikán.

Dr. Pál Gyula kir. jb. jegyző.

A kiadmány hitelül:

Bella Kálmán s. k. kir. törv.-biró.

A kiadmány hitelül:

Dösa, kir. tszéki telekkönyvezető.

Zongora, ének és zeneelmélet

tanítását, azonkívül mindennemű kézimunkát, u. m. himzést és monogramozást jutányosan elvállal vidékre is özv. MIHALOVITS BELÁNE Petőfi-u. 31.

Nem lesz többé nedves lakás! :: Nem lesz többé nedves pincze!

mert a „BIBER“ abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER“-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést. megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást a minden egyéb felvilágosítást készséggel ad

a „BIBER-MŰVEK“ egyedárúsítója: Papp-Zakor Endre

vaakereskedő Székelyudvarhely.

Eladó ház.

Árpád-utca 7. számú ház szabadkéz-
ből eladó Értekezhetni ugyanott a
tulajdonossal.

Szám: 804—1913. végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a budapesti VIII.—X. körületi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. IV. 1815. számú végzése következtében Dr. Krausz Béla ügyvéd által képviselt Abeles Emil javára 249 K. 86 fill. s jár. erejéig 1913. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 655 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lexikonok és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 60/6. számú végzése folytán 249 kor. 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 27. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 81 kor. 41 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Sz.-udvarhelyen Árpád utca 27. sz. alatt leendő megtartására 1913. évi június hó 19-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a vbn. 20. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. június hó 1.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Egy jó forgalmu

borbély és fodrász üzlet

szabad kézből eladó. Értekezni lehet:
KOVÁCS DOMOKOSNÁL.

Feltűnő olcsó árak!

- 6 szem. étkező készlet 15 K-tól feljebb
- 12 szem. étkező készlet 30 „ „
- 6 szem. teás készlet 7 „ „
- 6 szem. kávé készlet 7 „ „
- Mosdókészletek . . . 10 „ „
- függő lámpák . . . 5 „ „
- 6 szem. vízes készlet 3 „ „

Valamint itt föl nem sorolható mindenemű üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikk, chinaezüst-árak és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémszálas 2 kor. Szénszálas 70 fillér.

Első varrógépraktár!

Dus választék a legkiválóbb készítményű

**varrógépek, disztár-
gyak, vadászfegyverek**

elsőgyártmányu szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhető.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése
Székelyudvarhelyt. Fióközet: Székelykeresztúr.

Szám 682—1912. szb.

Pályázati hirdetés.

Udvarhely vármegye járásához tartozó Parajd nagyközségben ujonnan rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 K fizetés.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX-ik t.-cz. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1913. június hó 26-ig adják be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás megtartása iránt később fogok intézkedni.

Parajdon, 1913. évi május hó 31.

Szabó Nándor,
főszolgabíró.

T. cz.

Van szerencsem a n. közönség becses tudomására hozni, hogy

Deák-tér I. sz. (a ref. kollgium épületében levő

Szaplonczay Ödön-féle borbély és fodrászüzlet

átvettem.

Szives pártfogást krve, vagyok teljes tisztelettel

Ifj. ovács Domokos.

402—1913. végrh szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1913. évi 2345 és 2882 számú végzése következtében Dr. Király Géza ügyvéd által képviselt I. Küllői takarékt. segesvári pénzüzet és II. Dichler Gyula javára 426 K és 572 K 32 fill. s jár. erejéig 1913. évi március hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 785 K becsült következő ingóságok, u. m.: szarvamarhák és varrógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz. udvarhelyi kir. járásbírósnak 1913. ik évi V. 223. számú végzése folytán 426 kor. és 572 kor. 32 f. tőkekövetelés, ennek 1913. évi október, február hó 16—18. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 149 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Oroszhegyen végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi június hó 18-ik napjának d. u. fél 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a vbn. 20. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. június 2.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlőkészlet az alábbi összeállításban:

- 36 darab lapos tányér
- 12 „ mély tányér
- 12 „ csemegés tányér
- 2 „ leves csésze
- 2 „ mártás csésze
- 2 „ mártás csésze alj
- 2 „ pecsenyés tál
- 2 „ kompótos tál
- 2 „ zöldéséges tál
- 2 „ sóztartás tál
- 2 „ sótartó

Finomabb ebédlőkészletek, teás, kávé, feketés készletek és üvegaruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók

Márk Testvérek
kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNTÖRÜ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK
beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MŰORAS ÉS ÉKSZERESZNÉL
Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legzebb kivitelben kaphatók eredeti OMEGA, SCHAFFHAUSEN és CHRONOMETRE inga és zseborák, arany és ezüst ékszerök, gyűrűk, nyakékek, láncok, briliáns gyűrűk és fűgők. Ezüst és alpaca dísz tárgyak. Ezüst evőeszközök, domborművek, jardnierek, állványok, kompótos tálat, kávé és teadéskészletek.

Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.
Mindenféle javításokat elvérdítalak és azonnal pontosan eszközök.
Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult készvénynek, osztrák és meghüleséknél.

Figyelemstetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és gyógyszerésznél minden gyógyszerésztárban kapható. — Főraktár: Török lözezf győgyezérszénél, Budapest.

D. Richter gyógyszerész a „Arany oroszlához“
Prágában, Elisabethstrasse 5. ncn.

Olcso és alkalmi árak nyári újdonságokban
Hirsch Rudolf divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

Elegánsan **férfi öltönyök** bel és külföldi szabott di szövetekből selyem és aerael bérrelve:
 K. 16, 20, 26, 30, 35, 40, 45, 50, 52, 64.

Újdonság felöltőkben **dubi és angolszövetek**
 K. 16, 20, 26, 32, 35, 40, 44, 50, 54, 60.

Finom és tartós **flu iskolaöltönyök** 6 éves-től 16 évesig.
 K. 5, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 30.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és támogatását kéri kiváló tisztelettel

Női nyári kabát újdonság
 Kor. 14, 18, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 44, 48, 55 és feljebb.

Pongyolák creton, delén, posztó, etaminből
 5, 9, 11, 16, 20, 24, 26, 28, 31, 35, 40, 45

Nagyválaszték tartós férfi és női fehérneműek, cipők és mindennemű divatickekben.

HIRSCH RUDOLF.

Kőbányai sör!!

A legjobb kirnevű **DREXER-féle** „Korona” és „Dupla márciusi sör”
 Első Magyar Részvény Sörfőzde
 „Kdvari” és „Goliát Malta sör”

Kizárólagos főraktár **Udvarhelymegyében**
Rösler és Gábor cézgnél
 Székelyudvarhelyt és Székelykeresztúron.

Vidéki és helybell megrendelések hordók és naponta frissen töltött palaczkokban pontosan lesznek eszközölve.

Eladó birtok.

Szombatfalván, Templom-utca 21. szám alatt levő telkemet, mely közel egy hold nagyságú, mindenféle gazdasági épületekkel, egy pár száz drbból álló gyümölcsösrel, továbbá 7 hold körüli külső birtokomat, mely szép helyen fekszik, átköltözés miatt szabadkézből, örök áron eladom.
BORBELY LAJOS.

Szám. 5079—913. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Brös Róbert parajdi ügyvéd által képviselt Klein Lukács vajdahunyadi lakos végrohajtásának Czehe Aladár végrohajtást szenvedő elleni 1917 K 05 fill. tőkekövetelés jár. iránti végrohajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a parajdi 622 eszjkönyvben A + 1721/1, 1721/2 braz. fabáz

és kazalóra 1624 K. 1729 braz. kazaló 4 K kikiáltási árban külön jószág testként az 1913 évi június hó 14-ik napjának d. e. 10 órájakra Parajd község bázánál megtartandó nyilvános árverésen elfognak adni.

Árverezési szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1913. május hó 1.

Bella Kálmán, s. k. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Dósa, kir. tszéki tkvvezető.

Az újság hirdetése növeli az üzlet forgalmát.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező házi szert felülmul.

A VALÓDI CENTIFOLIA-KENŐCS ereje és hatása:

(ezelött ugynevezett csodakenőcs)

Megelőzője a megszületet vérméregesítő. Operatívul használható a legrosszabb állapotú nőknél, lejtőmagindításnál a szűzesség ellen, Orbáncok a legrosszabb állapotú betegeknél, azelőtt az elhárítást (lábközi, székeli, dagadt lábközi), ezentesdőlés, in, kard-, szűz, lőt, végölt, székelt székelt, idegen testek eltávolítására mint: szög, szűz, por, szűz, lőke stb. mindenféle dagasztás, fekélyes, hínóváros, karunkoklósnál, képződéseknél, épp így valami tovább: férgesül vagy rothadásnál, manó által feltartott lábközi, bármely égési sebnél, elfagyott testrészeknél, hóesés betegségeknél előforduló felfekvésű válydál, hóesésnél, felfolyásnál, valamint kigillás ellen.

Allein echter Balsam aus der Schwestern- und Apotheken-Handlung in Pregrada bei Banick-Sarajewo

Mindenütt ismert egyedül valódi balsam 12-3 vagy 6-1 vagy 1 centái: vagy Gyóg K 5-60.

THIERRY A. Orvanyal-gyógyszertárától Pregrada, Rohitsch-Sanerbrunn mellett.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!
 Ha Forhinnal permetez,
 Rézkénporral poroz és
 Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZÖR kevesebb a gond.
 II - SZÖR kevesebb a munka.
 III - SZÖR kevesebb a munkabér!

mert FORHIN a sokszorta megjavított bordó koverék és számtalan közönség és a ellenálló levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelőzéssel használják. A

Forhin

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekében CALIFORNIA LÉT a gyűző összes kártékony rovarok elfogására, ROVARFOGÓ ÖVET a rovarok ellen nyári védekezésére, LADRIL KARBOLINEUMOT a rovarok elleni téli védekezésére. LAKRIL OLTOVIASZT az oltványok nemesítésére, ICHNEUMINT a zsege virágok permetezésére, NICOTIN QUASSIA KIVONATOT a kártevők permetezésére, TOPMORT minden esetben pusztítására, PAMPILT rovarok és dárzsak elfogására. Tesek mindezen czikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kéri, melyet ingyen és bérmentve küld az ösz-szes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár Budapest, VI., Váci-út 93. v. Székely Gazdák Szövetkezte, Marosvásárhely.

Kallotta-e már?

Egész világ beszél róla, hogy az eredeti

Pfaff varrógépek

utólrhetetlen minőségű könnyű, zajtalan varrása és használatosítása egyformán alkalmasok. Egyedáruultás és foraktár. Egyben felhívom a n. é. közönség b. figyelmét jól berendezett Vas-, szerszám- és konyhafelszerelési üzletemre, melyekből nagy raktárt tartok és a legelsőbb napi árban számítom. — Szives pártfogást kér mély tisztelettel

ENGLER JÓZSEF

A Kremenekzy **Metallum** fémszálas izzólámpa nem törékeny és sokáig ég. Kapható: **Márk Testvérek** fűszer és csemegeüzletében Székelyudvarhelyen.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSÓ (Kugler és Társai.)

Itt helyben kapható: Rösler és Gábor cézgnél.